

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike.
 Inzerati: do 9 petih vrst 1 D, od 10—15 petih vrst 1 D 50 p, večji inzerati
 petih vrst 2 D; notice, poslane, izjave, reklame, preklic petih vrst 3 D;
 poroke, zaroke velikost 15 vrst 30 D; ženitne ponudbe beseda 75 p.
 Popust le pri naročitih od 11 objav naprej. — Inzeratni davek posebej.
 Vprašanjem glede inzeratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravišništvo „Slov. Naroda“ in „Narodna tiskarna“ Knafljeva
 ulica št. 5, pritličje. — Telefon št. 304.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knafljeva ulica št. 5, I. nadstropje
 Telefon št. 34.
 Dopolne sprejema le podpisane in zadostno frankovane.
 Rokopisov se ne vrača.

Posamezne številke:
 v Jugoslaviji navadne dni 75 par, nedelje 1 D
 v inozemstvu navadne dni 1 D, nedelje 1 25 D
 Poština plačana v gotovini.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:
 V Jugoslaviji: V inozemstvu:
 celoletno naprej plačan . D 120— celoletno D 216—
 polletno 60— polletno 108—
 3 mesečno 30— 3 mesečno 54—
 1 10— 1 18—
 Pri morebitnem povišanju se ima daljša naročilna doplačati.
 Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročilni vedno po nakaznici.
 Na samo pisarna naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Fr. G—r:

Ob mučenikovi krsti.

»Najrajši bi umrl v koprneči rado-
 sti. Takrat naj bi umrl, ko pridem zo-
 pet na slovensko zemljo, ko poklek-
 nem nanjo in jo poljubim. V tem sve-
 tem, prirčnem obljubi naj bi me za-
 lotila smrt, preden doživim razočara-
 nje. In pokopali naj bi me v rodno
 zemljo!«

Mož, ki je zapisal to svojo željo,
 je umrl v nemški tuini v koprneči
 žalosti. Umreti je moral kakor umre
 v sobo zaprta lastavica: zaletava
 se v okensko steklo tako dolgo, da
 izkoprni po svobodi. Nazaj, nazaj v
 deželo sveto, v deželo misli in želja!
 Med rojake, med brate Hrvatce, na
 jug! Vedno premišljujem o svobo-
 di... Vsak dan pričakujem... Hre-
 penim proč... Tako se mučim in bi-
 jem kakor riba ob kamenje... je
 sporočal v domovino v vsakem pi-
 smu.

In trepetal je s krili svoje du-
 še... pisaril prošnjo za prošnjo...
 pritekel dan za dnem gledat, mu ni li
 doma listovno zateknil za duri blago-
 vestje, da je svoboden... zaman, za-
 man... Okno se ni odprlo. In s krva-
 vim kljunom in utrto lobanjo se je
 zgrudila lastavica mrtva na tla.

Prav v tistem hipu pa se je ot-
 vorilo okno: evo, zletj v svobodo! —
 Strašno se zna včasih rogati usoda...
 Pravkar so položili Podlimbarskega
 na mrtvaški oder, ko je prisnelo ob-
 lastno dovoljenje, da se sme iz nem-
 ške Pulkave preseliti v slovensko
 Celje...

Zakaj so Nemci pogrnili Podlim-
 barskega v preganstvo in smrt?
 Mar je bil opasen huiškač, politik-de-
 magog, veleizdajalec, ozleduh, stru-
 nen novinar? — Nič tega, le umetnik
 Slovenec! Pogled na trpljenje brat-
 tov v Bosni in Hercegovini mu je ro-
 dil globoko usmiljenje in ljubezen
 do njih. Sai je bilo njegovo srce ved-
 no na strani preganjanega človeštva.
 Iz sočutja in ljubezni je napisal ro-
 man »Gospodin Franjo«. Samo res-
 nico je popisal, samo istini je nastav-
 vil zrcalo. A Nemci so šli, razbili zr-

calo ter ubili njega, ki je dvignil zr-
 calo! Dejali so, da huiška proti av-
 strijski ideji, žali cesarske urade in
 cesarsko vojsko, da je srbofilski agi-
 tator. Toda portretiral je po avtopsi-
 ji le nemške in madžarske šoviniste,
 bestialne sadiste, korupcioniste, mor-
 talne propalce, neznačajneže, vlaču-
 ge. S temi se je identificirala c. kr.
 avstrijska civilna in vojaška oblast!
 V njih imenu se je čutila globoko
 užaljeno. In je udarila po pisatelju! —
 Srbofil? Kakor vsak etik je smatral
 borbo Srbov in Hrvatov za osvobo-
 denje in za svobodni razvoj lastnih
 sil za najvišjo stopnjo pravosti. S
 preganjanci, zatiranci in zaničevanci
 je simpatiziral kakor Budha, Jezus,
 Shakespeare, Goethe, Schiller in ka-
 kor vsi pravi filozofi in esteti in vseh
 kulturnih narodov. Kot plametek na-
 cionalist je bil trezen socialist, in
 »rad bi bil nosil do konca dni zavest
 dobrote v sebi, pa naj me radi tega
 zasmehuje, kdor more.«

Zares so ga zasmehovali:
 oficir, ki sočustvuje s srbsko in hr-
 vatsko sodrgo! Ni vreden, da nosi
 sabljo in portepo. In so ga kasirali,
 degradirali ter sunili v smrt.

»Pred istino ne bežim in ne de-
 vam je pod mernik!« je zapisal. Brez
 bojazni je zrl nevarnosti in boju v
 oči, češ: zaradi mene se ne podere
 svet. Lehko bi se bil rešil: lahko bi
 bil preklinal in obžaloval svoj ro-
 man. A niti zvično prevarati svoje
 lenovske sovražnike ni bil sposoben.
 »Skoda je umreti in mučno je živeti.
 Toda vsake muke je kdaj konec, sra-
 mote pa nikdar.«

In je rajši umrl. Sam Podlimbar-
 ski je napisal: »Ali jih ni bilo že toli-
 ko proglašanih za svetce, za junake,
 ki so z veseljem umrli za načela ali
 dejanja, za katera so sodniki in za-
 slepljeni svet odmerili sramotno
 smrt? Pravica je boginja nekla...«

Zares za načela in pošteno de-
 janie ga je poslala slepa »pravica« v
 pekel.

Mučenik. Kakor je bil v Avstriji
 mučenik vsak značajan Slovenec in
 zlasti vsak slovenski umetnik. Od
 Vodnika in Prešerna k S. Jenku, S.
 Gregorčiču, pa k Jurčiču tla do
 Aškercu in Cankarju... vsi, vsi njih
 tovariši in tovarišice, vsi so občutili
 grenko istino: brez svobode ni živ-
 ljenja. V trpljenju in večni borbi za
 obstanek so hkratu še pesnili in pi-
 sali — tički ujetniki ob koritcu suhe-
 ga prosa... mučeniki.

Kakor kresovi — nekateri veli-
 ki, drugi majhni — so žareli sloven-
 ski pesniki in pisatelji v tisočletni te-
 mi ter zbujači svojemumu narodu up in
 zavest, da mora vstati zora in napa-
 čiti dan. Vero v boljšo bodočnost.
 Slovenska knjiga, v solzah, krvavem
 potu, v bedi, zasmehu in poniževanju
 porojevana od Trubarjevih do da-
 našnjih dni, le slovenska knjiga nam
 je reševala in rešila naš narod do hi-
 pa, ko je planila Svoboda na krilih
 nelega srbskega orla med nas sužnje.

Tega se zaveda naš narod. Hla-
 dan je navidez, a ob pogrebu Jurč-
 čevem, Aškercem, Cankarjem in
 še marsikaterem je dokazal, da cenil
 in ljubi svoje duševne kresove, svoje
 književnike. Otožno se ti razveseli
 srce, ko čitaš, kako je naše ljudstvo
 spontano izkazovalo poslednjo čast
 in zahvalo pisatelju Podlimbarskemu
 vso pot od Maribora do Ljubljane.
 Materializem in strankarska zagre-
 njenost torej vendarle nista zamorila
 v našem narodu ljubezni do baklje-
 noscev slovenskega idealizma. In to
 spoznanje nam lahko zbuja nado v
 svetlejšo bodočnost. Dokler živi v
 nas respekt pred ideali in idealisti,
 ljubezen do umetnosti in umetnikov,
 še ni treba obupavati!

Na mestu, posvečenem po trup-
 lih Antona Aškercu, Ivana Cankarja
 in Ivana Orazna — treh prijateljev
 moje mladosti — leži danes Fran
 Maselj-Podlimbarski. Poslovit se po-
 dem k njemu in takrat premislim in
 prečutim znova in znova njegove be-
 sede:

»Bratje, sestre! Kjer ni sloge, ni
 zmage!« in pa

»Nam treba močne nadvlade,
 sicer se pokofimo med seboj tako,
 da ne bo po Slovencih ne duha ne
 sluha!«

Premislite in prečutite jih tudi
 Vi, rojaki in rojakinje! Govori Vam
 jih iz svoje krste cel mož, mučenik
 za nas in za našo staro pravdo.

Narodna skupščina.

ZACETEK PRORAČUNSKE DEBATE. — EKSPOZEJI FINANČNEGA IN
 ZUNANJEGA MINISTRA. — OPOZICIJA SE JE VRNILA V PARLAMENT.
 PREDLOG ZA JULJSKE DVANAJSTINE.

— Beograd, 23. junija (Izv.) Naro-
 dna skupščina prične na današnji dopol-
 danski seji razpravo o proračunu glede
 dohodkov in izdatkov za proračunsko
 leto 1922. Plenarna seja skupščine je
 določena za 9.30 dopoldne. Prične se
 generalna debata o proračunu. Minister
 financ dr. Kosta Kumandur otvori to
 debato z obširnimi ekspozicijami o splošni
 finančni situaciji. Povodom debate pa
 pravi tudi zunanji minister dr. Ninčić
 ugodno priliko, da poda ekspozice o su-
 nanji politiki, osobito, da poroča o us-
 pehih genovske konference, o razgovorih
 za sporazum z Italijo in o haški
 konferenci. V parlamentarnih krogih
 pa tudi pričakujejo, da bo vlada poda-
 la obširen ekspozice o notranjem po-
 klaju. Splošno se izraža želja, da bi se
 generalna debata, kakor tudi na to sle-
 deča specialna omejila na najaktuel-
 nejše zadeve in da se čimprej spravi
 proračun po streho, kajti dvanaestina
 so še dovoljene do konca tega meseca.
 Radi parlamentarni tehnični ozirov
 pa je nemogoče, da bi debata o prora-
 čunu bila končana do 1. julija t. l. Po
 zakonu je potreba, da narodna skupš-
 čina posebej glasuje in sprejme okoli 2000
 postavk. Radi tega namerava finančni
 minister narodni skupščini predložiti
 zakonski predlog o dvanaestinih še za
 mesec julij. Razprava o teh dvanaesti-
 nah bi tekla paralelno z razpravo o
 budgetu.

Opozicija ki je po neuspeli obstruk-
 ciji zapustila zbornico povodom glaso-
 vanja civilnega zakona, se je večeraj zo-
 pet povrnila v parlament in udeležila
 večerajšnje seje. Tako je končana vehe-
 mentna započeta obstrukcija, ki ni pri-
 nesla opozicijskemu absolutno nobe-
 nih pozitivnih uspehov, marveč je na
 drugi strani zelo okrepila položaj vla-
 dne koalicije, kar je sedaj jasno in ne-
 sporno.

V parlamentarnih krogih pa sedaj
 razmatirajo tudi vprašanje delne re-
 konstrukcije vlade. Na eni strani gotov-
 vi krogi naglašajo, da naj z ozirom na
 številno razmerje pripade muslimanski

desnici le en resort, ki naj bi pripadel
 demokratu. Na drugi strani pa sta in
 statu demisionis notranji minister in
 minister za socialno politiko. Demok-
 ratski klub bo na današnji popoldan-
 ski seji razpravljala o demisijski notranje-
 ga ministra dr. Marinkovića, ki je for-
 melno že podal demisijsko ministrskemu
 predsedniku in o predlogu ministra
 Žerjavi, ki tudi prosi klub, da odobri
 njegovo demisijo. Kakor je splošno raz-
 položenje v demokratskih krogih, na-
 merala demokratski parlamentarni klub
 pozvati oba ministra, da ostaneta na
 svojih mestih. Nekateri pa razmatirajo
 vprašanje, če bi bilo umestno, da pre-
 vzame portfelj notranjega ministrstva
 predsednik demokratske stranke g. Lju-
 ba Davidović. Tej želji pa se zof stranke
 zelo upira.

— Beograd, 23. junija (Izv.) Naro-
 dna skupščina je imela večeraj dopoldne
 in popoldne plenarno sejo. Na dnevnem
 redu so bile interpelacije. Dopoldanska
 seja je bila zelo pozno odprta z ozi-
 rom na dejstvo, da je bila seja prejšnja-
 dne šele danes ob 1. zaključena.

Namestnik ministra za socialno
 politiko je odgovarjal na interpelacijo
 radikalnega disidentia posl. M. Ivanica
 glede zadeve nekoga hišnega posostnika
 Slangerja v Subotici. Minister je na in-
 terpelacijo, ki trdi, da je bilo protipo-
 stopno deljenje nekemu polkovniku
 Slangerjevo stanovanje, kratko omenil,
 da noben državljan ne more biti izven
 zakona, da se ni kršil zakon, oblasti
 so postopale v smislu stanovanjske od-
 redbe. K besedi se je oglašil posl. Že-
 bot, nakar je bila po njegovem govoru
 dopoldanska seja zaključena.

Popoldne se je seja ob 17. nadalje-
 vala. Na vrsto je prišla interpelacija
 posl. D. I. v. c. (soc. dem.), ki zahteva od
 ministra za soc. politiko pojasnila, za-
 kaj se ni bil zakon o socialnem zava-
 rovanju delavstva objavljeno odn. sank-
 cioniran. Namestnik ministra za socia-
 lno politiko je med drugim kratko o-
 menil, da je ta interpelacija sedaj brez
 predmeta, ker je bil zakon o social-

Fran Govekar:

Spomina Fr. Maslje — Podlimbarskega.

I.

»Istinu reci pa uteci!«

Kdaj je to bilo? Menda 1. 1913 na
 seji književnega odseka Slovenske Ma-
 tice. Predsednik dr. Fr. Ilešič je poro-
 čal o Masljevem debelem rokopisu. Hoj,
 Matica izda končno zopet velik roman!
 Veseli smo bili »Gospodina Franja«,
 in spominjam se, da sem obdobje
 vprašal pokojnika avtorja: »Kdaj ven-
 dar ste utegnili spisati tako veliko da-
 lo?« — »O, pisal sem ga že dolgo leta;
 zdaj sem ga le pilil in dovršil!« — A
 dr. Ilešič nam je kot urednik XXV.
 zvezka »Zabavne knjižnice« pri tej pri-
 liki poročal o vsebini »Gospodina
 Franja«... Hm, hud poper!

Vsi so bili navdušeni kajpada.
 Morda najbolj jaz. Ampak hipoma me je
 obšla temna slutnja: kaj če nam roman
 konfiscirajo? Slovenska Matica utpi
 težko denarno škodo in še velike sitno-
 sti si nakopije! In kdo ve, ne bo li av-
 tor po vrhu še posebej trpel? Upokojen
 stotnik je in — hm!

Brez strahu sem tovarišem priznal
 svoj — strah. »Ej, Govekar je straho-
 petec« sem čital na tem in onem ob-
 razu. A udal se nisem. Roman vsaka-
 kor izdajmo, ampak premišlujmo go-
 spodnje, kako ubranimo eventualne ve-
 like nevarnosti Matice in tovariša! —
 »Kako neki! Nemogoče!« — Nevoljni
 so bili. Le Podlimbarskega je obšla
 menda ista črna slutnja, — morda jo
 je imel že prej ter sem mu jo jaz samo
 znova zbudil.

»Kako? — Saj romana niti ne po-
 znam, sem dejal in listal po rokopisu.
 »Ampak, gosp. Maselj, kaj menite, —

morda bi napisali nekaj prolog ali epi-
 log? Roman se godi v doli 1877 — 1881.
 Danes, bi napisali, so razmere že čis-
 to drugačne —«

»Saj niso... vsaj bistveno nek-
 je ugovarjal Podlimbarski.

»No, vem... ampak precej dru-
 gačne so vendarle, sem vztrajal.
 »Skratka: potegnite cenzura... za-
 grajate mu jo! Saj me razumete: bojim
 se za Vašo knjigo, za Vas in za našo
 Matico!«

»Saj imate morda prav, je priznal
 Podlimbarski. »Za vsak primer bi bilo
 res dobro... Pa poskusim...«

Končno je bil ves književni odsek
 mojega mnenja.

Menda že na naslednjo sejo je pri-
 nesel Podlimbarski nekaj epilog — ali
 je bil prolog? Pokazal ga je, a zado-
 voljen ni bil z njim niti sam.

»Saj mi ne gre od srca! Ne morem
 pa ne morem hinaviti!« mi je dejal.

Jaz pa sem bil izgubil energijo, da
 bi bil pritiskal še nadalje. Kdo ve, kaj
 me je bilo medtem okupiralo, da sem
 popustil v svojem zanimanju za nje-
 gov roman. No, pa tudi nerodno mi je
 postalo, biti edini strahopetec sredi sa-
 mih pogumnežev, vsem načelu kajpada
 prijatelji Ilešič! —

Toda rokopiis so vendarle obrezali
 in črtali. Avtor in Ilešič sta skupaj čis-
 tala korekture.

Tako je roman »Gospodin Franjo«
 izšel, kakor je bil redigiran. In bilo je
 vse v redu. Cenzura ni imela nikakih
 pomislekov, in Bonač je knjigo razpo-
 sal članom brez zadržka.

Bil sem temeljito blamiran. »Gove-
 kar je pač slisal travo rasti, hm, hm.«
 Zares, kar ženski sem se svoje sme-
 šne opreznosti.

Naenkrat vojna napoved Srbiji!
 In kar hitro nato Maselj v vojaško di-
 sciplinarni preiskavi — prijatelj dr.
 Ilešič v naporu — Slovenska Matica

razpuščena! »Gospodin Franjo« pa kon-
 fisciran.

Tragedija se je razvijala z jadrno
 naglico. Ni trajalo dolgo, ko sem govo-
 ril pred Galletovo hišo mestnega magi-
 strata zadnjič z Masljem — Podlimbar-
 skim.

»Imeli ste vendarle prav takrat!«
 mi je dejal. »Ampak... no, kakor je
 sklenila usoda!«

Podala sva si roko poslednjič. Ne-
 kaj dni nato je moral v preganstvo v
 Pulkavo, od koder se ni vrnil več. »Epi-
 log« pa je napisala usoda. Jutri dostav-
 limo le še piko!

»Istinu reci pa uteci! Bosenska pri-
 slovnica« — je postavil Maselj. »Podlim-
 barski na čelo svojemu romanu. Napisal
 je istino, a — utekel v smrt.

II.

Vidino predavanje.

Moja hči Vida je nameravala v 5.
 razredu mestnega liceja predavati o
 »Gospodinu Franju«. Predavanje sem ji
 popravil dne 23. junija 1914. Jutraj
 do pol 3. Prišel sem bil šele po polnoči
 domov, a jutraj sem se hotel odpeljati
 z magistratnimi tovariši na izlet v
 Kraljevo. Moral sem torej hčerkinji
 želji ustreči šele v pozni noči, ker je
 hotela koncept predavanja prepisati na
 čisto ter ga dva dni nato v šoli čitati.

Res smo se odpeljali jutraj na Re-
 ko in potem s parnikom v Kraljevo.
 Imenitno smo se zabavali. Tista nede-
 lja na Jadranskem morju je bila prekra-
 sna. Z raskošjem smo se kopali, se son-
 čili, fotografirali v kopeli kot Adami,
 prijatelj Danilo je bil uprav židane vo-
 lje in iz vselega smeja nismo prišli
 ves dan. V mraku smo se vozili po
 morju ter pravevali neumorno sloven-
 ski davorije. Prav nič se nismo zaveda-
 li, da je naše petje že ostrano veleiz-
 dajalec. Ko smo se izkrcali, smo sve-

deli v kavarni v luki, da sta bila istega
 dne v Sarajevu ustreljena prestolona-
 slednik Fran Ferdinand in vojvodinja
 Zofija Hohenberška!

Onemeli smo in tiho odšli.

»Konec Avstrije!« je dejal prija-
 telj dr. Janko, in prijatelj arhitekt Ci-
 ril je vzdihnil: »Ampak — vojna, voj-
 na!«

Resnoco sta slutila oba. Jaz pa sem
 pomislil: »Vida o Gospodinu Franju
 ne bo predavala!« — In resnična je bila
 tudi ta slutnja. Osem let leži že to pre-
 davanje v Vidini miznici. Evo ga da-
 nes neizpremenjeno!

III.

»Gospodin Franjo«.

Slovenska Matica je letos izdala ve-
 lik roman »Gospodin Franjo«, ki ga je
 spisal Podlimbarski, doslej malo zna-
 ni sotrduin Ljubljanskega Zvona. Ro-
 man je razveselil vse slovensko jav-
 nost, saj smo po dolgotrajni literarni
 suši dobili končno zopet lep roman, ki
 ga vse slovensko občinstvo čita z ve-
 seljem in zanimanjem.

Inženir Franjo Vilar, ki se je kot
 rezervni častnik udeležil okupacije Bo-
 sne in Hercegovine, je vstopil 1. 1881
 v službo bosanske vlade. Videl je Bo-
 sno nesrečno in krvavo; sedaj po treh
 letih jo je hotel videti novoporojeno
 in srečno. Nesel je v Bosno usmiljeno
 slovanoko srce, čustvujoče s trpečim
 bratom, pravi pisatelj o Vilarju. Toda to
 srce se je krčilo zopet, ko je Vilar iz-
 prevdel, da v Bosni ni tiste sreče, ki
 so ji jo obetali, ko so odpravili turško
 upravo in uvedli novo evropsko upra-
 vo, avstro - ogrsko. V Bosni in Herce-
 govini je večina prebivalstva hrvatsko-
 srbska, po veri katoliška ali pravoslav-
 na, toda vladala ji je peštica krutih in
 bogatih mohamedancev. Po okupaciji
 je se slovanaka večina prebivalstva le
 še pomnožila, gospodarstvo nad njo pa

je prevzela nemška in madžarska biro-
 kracija in soldateska ter židovsko kra-
 marstvo.

Povsod so se šopirili Slovanstvu
 sovražni tuji, ki so si domišljali, da
 prinašajo v deželo »kulturo«, ki naj bi
 bila začetek blagostanja. Ti egoistični
 tuji ne razumejo jezika naroda, med
 katerim prebivajo. S sovraštvom in ne-
 razumevanjem gledajo njegovo šego;
 domačini so jim tatinska zalega, razboj-
 nički, hajduki, pri katerih ne upravi-
 ti ničesar zlepa, zato pa jih smejo kul-
 tivirati zgrda, z biči, ječami, bajoneti
 in krogli.

Vse to je videl in spoznal Vilar že
 takoj prve dni, ko je potoval, spremljan
 od bučne oficirske družbe in damake
 domišljave družbe, iz mesteca Tuzle na
 svoje službeno mesto Konj — Planino.
 Neprijetno ga je dirnil pogled na jugo-
 slovenske jetnike, ki so prisiljeni de-
 lali pri različnih zgradbah in so jim
 bile tudi pri delu noge uklenjene v te-
 žke verige.

Po sovražnem govorjenju tuzlanske
 gospode je idealni slovanški inženir
 kmalu spoznal, da grade Nemci in Ma-
 djari po Bosni le nove Potemkinove va-
 si. Najlepša gozdove si je vzela dežel-
 na uprava, domačini pa so delali v njih
 kakor sužnji pod nadzorstvom koristo-
 lovskih in oderuških gozdarjev, nadzor-
 nikov in paznikov. Še bolj pa so ga v
 tem prepričanju podkrepile besede sa-
 mopašnega židovskega gozdarja Bla-
 stifta, ki je dogovorno z vlado zalagal
 delavce na Konj - Planini za dober de-
 nar z najslabšo hrano in pijačo. Ta ma-
 lopridnež je podkupljal vse vadijne ci-
 vilne in vojaške kroge, da je tem lažje
 nezakazovan izsesaval uboge delavce.
 Ako so se delavci zaradi takega odra-
 ranja uprli, jih je dal Bierkopf zapreti,
 ali pa jih je zapodil iz službe.

Vilar je strmel. Hitro ga je poučil
 domačin Milošević, da »samo tuje!

nem zavarovanju že sankcioniran in objavljen v »Službenih Novinah«.

Posl. Div. a c (soc. dem.) je pripomnil, da je bil zakon že objavljen, ko je bila vložena njegova interpelacija. Po govornih nekaterih poslancev je zbornica sprejela predlog poslanca Sečurova o glasovanju za prehod na dnevni red. Predsednik je sejo ob 21. zaključil in naznanil, da je na dnevnem redu prihodnje seje kot prva točka razprava o budgetu za leto 1923.

— Beograd, dne 23. junija. (Izv.) Nekateri parlamentarci so začeli razpravljati vprašanje razpusta narodne skupščine. Na drugi strani pa je močna struja, ki je za to, da nadaljuje skupščina svoje zakonodajno delo. Po sprejemu budgeta in zakona o poslovlju je potreben za skupščino nov delovni program. Agrarni krogi so za to, da skupščina tudi čimprej reši važne zakone, zadevajoče organizacijo poljedelstva. Po sprejemu volilnega zakona je nastopila v resnici nova etapa v parlamentarnem delovanju. Vlada koalicijska je za to, da se osnuje skupen odbor, ki naj bi sestavil nadaljni delovni program.

DEMISIJA NOTRANJEGA MINISTRA.

— Beograd, 23. junija. (Izv.) Minister notranjih del dr. Vojta Markinković, eden najaktivnejših demokratkih politikov in najboljši sodružnik in sedanjem Pašićevem kabinetu, ki mu gre polna zasluga za reformo volilnega reda, sprejete v narodni skupščini na podlagi novega volilnega zakona kljub največjim težavam, je včeraj ob 11. dopoldne pisemno obvestil ministrskega predsednika g. Pašića, da podaja ostavko. Kot razlog za to svoj korak navaja notranji minister edino le svoje rahlo zdravje in da je potreben počitka oz. okrepčila. V pismu vili minister dr. Markinković, da je prevzel v Pašićevem kabinetu težko nalogo, da se čimprej zgradi politični sistem, zasnovan na temeljih vidovdanske ustave. Ker so podani temelji za red in normalno parlamentarno življenje na podlagi ustave, je njegova naloga s tem izvršena. Ker je njegovo zdravje precej rahlo, smatra za potrebno, da poda demisijo ter prosi predsednika, da blagovoli to njegovo prošnjo priporočiti Nj. Veličanstvu kralju v odobrenje.

Slično pismo je notranji minister poslal tudi šefu demokratke stranke g. Ljubi Davidoviću, v katerem ga obvešča o svoji demisiji. Glavni moment za demisijo je ministrovo rahlo zdravje. V političnih krogih pa tudi izključujejo vsak politični motiv za demisijo, kajti velika taktična in politična zasluga je ravno na strani notranjega ministra, da je bil sprejet novi volilni zakon.

— Beograd, 23. junija. (Izv.) Za danes dopoldne je sklicana seja demokratkega kluba. Klub ima rešiti vprašanje demisije notranjega ministra dr. Markinkovića, kakor tudi odločevati o demisiji ministra za socialno politiko dr. Žerjave. Čeprav je bila v klubu znatna struja proti notranjemu ministru radi volilnega zakona, smatrajo politični krogi za verjetno, da bo klub zaprosil notranjega ministra, naj vstaja na svojem mestu.

MUSLIMANSKA MINISTRA OSTANE TA V PAŠIČEVEM KABINETU.

— Beograd, 23. junija. (Izv.) Včeraj je bilo uradno objavljeno, da sta muslimanska ministra Derviš Omervović in Vilović, ki sta doslej nahajala in statu demissionis, prevzela vodstvo poslov svojih resortov. Minister Omervović je prevzel ministrstvo za narodno zdravje, minister Vilović pa ministrstvo trgovine in industrije. Na ta način ostane desetica Jugoslovanske muslimanske organizacije, zastopana po Maglajču in dr. Karamehmedoviću še nadalje v vladni koaliciji. Oba ministra sta včeraj ob 11. dopoldne obiskala ministrskega predsednika g. Pašića.

Politične vesti.

— Shod socijalnih demokratov v Mostem domu. Za sredi ob 16. je napovedala SSJ (socijalistična stranka Jugoslavije) shod, s programom: Politični položaj v občini in državi. Shod so priredili Bernotovi, a nanj je prišlo tudi nekaj Komurjevcev. Radi nekaterih tehničnih ovir je bil shod kar na dvorišču. Z ambulančnega voza je g. Bernot nekaj časa govoril kopici navzočih, nakar jih je končno pozval, da se čez 14 dni spet vidijo, pa v večjem številu.

— Nov papežev nuncij v Beogradu V Rimu je posvetil kardinal Gaspari za nadškofa inparbus infidelium v Adanu monsignora Peligrinetti, ki je določen za apostolskega nuncija v Beogradu. Po izvršeni ceremoniji je papež sprejel nuncija Peligrinetti v privatni avdijenci.

— Jugoslovanski katoliški škofje in Vatikan. Iz Beograda poročajo, da je Vatikan službeno demontiral vesti, ki so jih širili gotovi listi, češ da je papež ukoril katoliške škofje, ker so se udeležili kraljevih poročnih svečanosti. Papež sam je čestitil našemu kralju, pri svečanostih pa ga je službeno zastopal delegat monsignor de Felici.

— Naši politiki. »Jugoslovanski liste konstatira, da so na pokrajinski muslimanski skupščini imeli glavno besedo neugledni in neodgovorni mladeniči ne samo po letih, ampak tudi po izkušnjah in politični preteklosti. Te vrste mladi politiki nikdar temeljito ne razmislijo o političnih razmerah. Nepremagljiva želja po popularnosti, zmes idej in smeri, neodgovornost na pram prevzetim dolžnostim, to je karakterizacija teh politikov, ki ne razumevajo državnih in narodnih interesov. Te vrste ljudje se dobijo povsod. So to tisti faktor, s katerim računajo in operirajo strankarski prvaki. Glavna karakteristika teh ljudi je, da tretirajo politiko kakor temperamentna mladina na svojih skupščinah. Mladini ne bo nihče zameril tega. Supilo je rekkel nekoč, da mladina mora biti revolucionarna in opozicijska, ker zahteva to proces evolucije. Odgovorni politiki pa mora biti praktični ter mora prilagoditi svoje interese interesom onih, ki so mu dali smernico za zastopanje osebnih in državnih interesov. Med radikali je mnogo takih politikov, med demokrati manj, ker je med njimi več izkušenih in inteligentnih politikov. Radikalna stranka je en bloc za edinstvo države in naroda, toda velik del poslancev je orijentiran velikosrbsko. To je razvidno iz klubskih debat, najboljše na iz službenega in odgovornega radikalnega časopisa. Kako je mogoče biti istočasno za narodno in državno edinstvo ter za ločitev od Hrva? Kako je mogoče, da so radikali intranzigentni napram demokratkam zavzemom, istočasno pa skušajo stopiti v stike s Radikali frankovskimi republikanci? To je pojav neresnega političnega pozretstva in uzadojljevanje nevarnih instinktov. Moramo priznati, da je med demokrati ta povaj najmanjši, dasiravno je tudi med njimi nekaj nesolidnosti in neiskrenosti. So sicer pojavi, ki kažejo, da smatrajo govorni elementi vprašanje narodne in državne edinstvi bolj za stvar oportunitete in ne za kategoričen imperativ, toda v veliko manjši meri nego drugod. Te vrste politiki, ki bodo jutri blatili ono, na kar so danes prišli, se morajo onemogočiti. Videli smo, da so nevarni v razdiranju, tem bolj, če se pomisli, da imajo naše narodne masve več smisla za razdiranje nego za pozitivno delo.

— Kandidati za državne svetnike. Iz Beograda poročajo, da se imenujejo kot demokrati kandidati za državne svetnike dr. Ivan Paleček, dr. Tugomir Alaupović, Niko Tadić, Rad. Jovanović, Z. Arandjelović in Nikola Sajlović.

— Blokaški neuspehi na otoku Krku. V zadnjem času so pričeli blokaši in komunisti potom svojih ekspanzov v Crikvenici na otoku Krku agitirati proti vojaškemu naboru ter pozivati mladeniče, naj ne gre nobeden v srbsko vojsko. Ta agitacija pa je bila zaman, ker so prišli na nabor val, ki so morali priti. Tudi pred kraljevo poroko so agitirali, naj se nobeden s otoka Krka ne udeleži poročnih svečanosti, toda v Beogradu je šlo okoli petdeset občanov ter bi jih lahko šlo še več, ako ljudstvo ne bi trpelo skoraj vsestranskega pomanjkanja.

— Ostre odredbe proti hajdukum v Bolgarski. Beogradska »Vreme« poroča iz Sofije, da se je vlada na zahtevo

javnosti odločila za ostre odredbe proti hajdukum. Te dni bo predložila narodnemu sobranju zakonski predlog, na podlagi katerega se bo proglasilo obredno stanje povsod, kjer se bodo pojavili hajduki. Za hajduka se bo smatral vsak, ki je odsoten nad pet dni od svojega doma in ne more dokazati svojega alihi. Vask ima pravico, da ubije hajduka, za kar se mu ne bo treba zagovarjati pred sodiščem. Prijete hajduke bo vojno sodišče obsodilo na smrt ter bodo ustreljeni tekom desetih dni.

— Prepovedan bolgarski list. Notranje ministstvo je prepovedalo prihod v našo državo bolgarskem listu »Avtonomna Makedonija«, ker piše proti interesom naše države.

Gospodarstvo.

POKRAJINSKA OBRTNA RAZSTAVA V MARIBORU.

Prilivni rok za udeležbo na »Pokrajinski obrtni razstavi v Mariboru« je s 13. junijem potekel. Upoštevaloj prometne težkoče, je razstaven odbor sklenil, da sprejema prilive še do preklica. Na ta način hoče odbor omogočiti vsakomur, da se udeleži razstave, ki je v vsakem oziru velike važnosti. Pozivljamo vse obrtnike, ki se dosedaj še niso prijavili, da store to nemudoma.

Dovoz razstavnih predmetov iz Prekmurja. Da se omogoči vsakemu prekmurškemu obrtniku udeležba na »Pokrajinski obrtni razstavi« je razstaven odbor sklenil, prevzeti skrb za dovoz razstavnih predmetov iz Prekmurja v Maribor in po potrebi tudi nazaj. Po številu prijav se bodo določila zbirališča, odkoder se bodo prepeljali razstavnih predmeti na razstaven prostor; na ta način se lahko vsak obrtnik udeleži razstave, ne da bi imel preveč zamude časa in stroškov za dovoz in odvoz. Razstaven odbor bo šel obrtnikom iz Prekmurja v vsakem oziru in prav posebno na roko, vpoštevajoč težkoče, s katerimi se bori baš obrtnik iz Prekmurja. Pozivamo zato ponovno vse obrtnike iz Prekmurja, da to upoštevajo in se prijavijo v čim večjem številu, sebi v čast, vsemu obrtništvu pa v korist.

Prijave vajeniških del je doposlali najkasneje ob 15. avgusta t. l. razstavemu odboru. Prijava mora vsebovati ime vajenca in mojstra, učno dobo in opis razstavnega predmeta, oziroma dela. Ponovno pozivljamo mojstre, naj dajo svojim vajencem toliko prostega časa in potrebni material, da izvrše primerno delo za razstavo.

Vrtnarska razstava, ki je priključena »Pokrajinski obrtni razstavi« vzbuja po cel državi veliko zanimanja. Razstave se udeleži korporativno »Društvo vrtnarjev«, radi česar bo razstava v vsakem oziru popolna in tako poučna, kakor zanimiva. Ta razstava, ki je prva te vrste v naši državi, bo pokazala stanje in razvoj vrtnarstva pri nas doma. Dosedaj se je skoraj vse cvetje in zelenjava uvažalo iz inozemstva. Tekom zadnjih dveh let pa se je pri nas vrtnarstvo tako razvilo, da lahko konkurira s ostalim inozemstvom. Marškomu ni znano, da ona zgodnja zelenjava, ki pride že v zimskih dneh na mizo, vse ono cvetje, ki ga vidimo v mrzlih snežnih dneh po izlozih itd., da vse to priraste v naši zemlji, zato je ta razstava tembolj koristna in potrebna, da pokaže občinstvu, kaj zmorejo naši domači vrtni.

Vinska razstava, ki se je udeležil vinski in sadijski osek kmetijske družbe za Slovenijo v Mariboru, bo tvorila tretjo glavno skupino na »Pokrajinski obrtni razstavi«. V to svrhu je odbor sklenil, zaprositi kmetijsko družbo v Ljubljani, da da v to svrhu odseku na razpolago na mariborsko oblast pripadli del državne podpore, katero je družba sprejela od ministrstva poljoprivrede i voda v svrhu pospeševanja in uprizoritve vinskih razstav. Podpora se bo razdelila sorazmerno s površino vinogradov. — Vedno razstoči pridelovalni stroški; vedno višji davki ter vinska konkurenca posameznih vinorodnih pokrajin v lastni državi, popolno mrtvilo na vinskem

trgu, ker ni izvoza, ogrožalo obstoj našega vinogradništva. Potrebno je torej da storimo vse, kar more temu od pomoči. K temu pa moramo pritevati v prvi vrsti vinske razstave, ki so najboljša reklama za naša vina. Pozivljamo torej vinogradnike že sedaj, da prijavijo svoje udeležbo na tej razstavi v kar največjem številu, da bo uspeh čimvečji. Prijave je poslati odseku kmetijske družbe v Mariboru, kjer se dobe vsa tozadevna polasnila in navodila.

— Narodna banka je z današnjim dnem zvišala eskomptno obrestno mero od 5 na 6 %.

— Poštni čekovni zavod v Ljubljani objavlja vsem svojim računimetnikom, da je ministstvo za pošto in brzojav z odlokom z dne 16. junija 1922, št. 34.327 zvišalo temeljni vlog v poštenem čekovnem prometu od dosedanjih Din 25 na Din 100, kar naj izvolijo vsi računimetniki pri izstavljanju čekov od 1. julija t. l. dalje vpoštevati.

— Glasom š 40 zadružnega zakona z dne 9. aprila 1873 l. se vabijo upniki Obrtno pomožna društva v likvidaciji v Ljubljani tem potom, da se zglašijo pri društvu oziroma pri prevzemnici vseh obveznosti imenovane zadruge, t. j. pri Obrtni banki v Ljubljani, katera jim izplača vse njihove obstoječe terjatve, izvirajoče iz tega naslova.

— Dobava obleke, obutvi in posteljnine. Dne 3. julija 1922 se bo vršila pri generalni direkciji posrednih davkov ministstva za finance v Beogradu v sobi št. 39 ponovna javna oterfarna licitacija glede dobave obleke, obutvi in posteljnine za finančno kontrolo. Predmetni oglas z natančnimi podatki je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesantom na vpogled.

— Avstrijski denarni zavodi in naše vloge. Pišejo nam: Slovenska posojilnica je imela v graškem denarnem zavodu nekaj vlog, katere je odpovedala in za katere je zahtevala realizacijo v Jugoslovanski veljavni. Tako izplačilo je odnotni zavod odklonil. Pobotal pa se je z našo posojilnico, da ji odstopi svoje dolžnike v Jugoslaviji. Ko je posojilnica hotela od njih kot pooblaščenka kasirati njih dolgove, le nemški denarni zavod svojo besedo s nedeletni zahteval, da se inkasirane njegove terjatve njemu pošljejo. In ko je naša posojilnica znova zahtevala realizacijo svojih vlog, bil nemški zavod v Gradcu tako brezstiden, da je posojilnici za c. 100 K nakazal en dinar. V svoji nesreči so Nemci sedaj še nesramni.

— Grozna draginja v Moskvi. Glavni urednik ruskega lista »Nakanunje« J. Kjučnikov piše iz Moskve, da stane ena vožnja z izvoščkom 5 milijonov rublev. Vsi so milijardier in milijonarji. Tramvajska vožnja podnevi stane 125.000, od 9. zvečer naprej pa dvojnó. Zelo dobro funkcioniira telefonska služba. Srednje kosilo stane približno 2 milijona rublev. Masleni kruh s šunko 900.000, s sirom 800.000, sveža kumara 1 milijon, filet sauté, beafsteak 4 milijona, pivo 2 milijona rublev. Na ledjnih lestih so kratkotalno izpuščene pri cenah zadnje tri ničle. Za sobo je treba plačati mesečno 35 milijonov.

rodne pesmi, raja z dečki in deklicami kolo ter je pogumen zaščitnik Dančin. Obenem je Vazko v Mušičevem hanu najboljši kuhar turške kave, pa posredovalec med »Gospodinom Franjcom« in Danico.

Nad vse zanimivi tipi so kmetje in handžije, ki jih je naslikal pisatelj celo galerijo. Vedno javkajoč bedni katolik, premeteni Bobojedec, stari Pero Mušić, handžija ob Oskovi, ki ga ustrelje, ker se je pri njem skrival Jovica Milošević in ker so našli pod njegovo streho orožje, različni delavci na Konj-Planini, med njimi predrzni revolucionarji in preoblečeni hajduki, pogumni šumar Milan Nikolić, ki z Vazkovo pomočjo reši Jovico Miloševića iz ječe, a tudi plačani vohun in izzi-vač Atif Sarajlija, vsi ti in še drugi so naslikani po življenju zelo plastično.

Zlasti so se posrečili pisatelju dialogi med kmeti, ki so polni narodnih pregovorov in ljudske modrosti. Pisatelj je znal značaj govorice izvrstno izraziti, tako da je glasa milozvočne ga srbsko - hrvaškega jezika skoro docela ohranjena. Krasota srbohrvaščine je izražena tudi v lepih narodnih pesmih ter tudi v nekaterih značilnih pogovorih, ki so podani popolnoma ali vsaj deloma v originalu. Pisatelj je živ vel mnogo let v Bosni in s tem romanom je dokazal, da pozna bosansko ljudstvo in njegov jezik izbornó.

Najlejša stran romana so bili zame popisni narave, jutra, večera, zlasti pa mogočnega prazgodna na Konj-Planini. Življenje drvarjev v teh gozdovih, Vilarjevi izprehodi in njegovo inženirsko,

I. Jugoslovanski vsesokolski zlet v Ljubljani.

LJUBLJANSKI SOKOL.

1. Prednjači zbor ponovno opozarja na sklep T. O., da se moralo vsi bratje, ki hočejo ob priliki vsesokolskega zleta nastopiti v kroju, oziroma se udeležiti slavnostnega sprejema, vadiiti v skupnih redovnih vajah. Kdor se jih ne bo udeleževal, ga društvo ne sme prijaviti za nastop in brez pravilne prilave bo vsakdo brez izjeme od udeležbe izključen. Kdor torej noče imeti nepriljetnosti, naj pride gotovo k prihodnji vadbi redovnih vaj v torek dne 27. t. m. ob sedmih zvečer na letno telovadnico ob Laternanovem drevorodu.

2. Vsi bratje, ki bodo ob priliki vsesokolskega zleta nosili krol (tudi člani raznih zletnih odsekov) so glasom sklepa saveznega T. O. primorani se udeležiti slavnostnega sprejema dne 15. avgusta t. l. dopoldne. Prijaviti se je ustmeno v telovadnici v petek dne 23. in ponedeljek dne 26. t. m. od pol 20. do pol 22. oziroma na letnem telovadšču v torek dne 27. t. m. od 19. do 20. ali pa pismeno. Na prilave došle po torku 27. t. m. zvečer, se ne bo mogoče več ozirati. Zdravilo! — Prednjači zbor.

— Sokolstvu Ljubljani in okolici! V soboto dne 24. t. m. se vrši ob štirih dopoldne pogreb v tujini umrlega pisatelja Maslaja-Podlimbarskega. Sokolstvo se udeleži pogreba v kroju. Pozivljamo Vas, da se udeležite pogreba v kar največjem številu. Zbiramo se ob pol štirih dopoldne na vrtu Narodnega doma. — Starešinstvo.

— Zletni znak. Pozivljamo bratska društva, da začnejo takol naročati zletne znake. Cena 20 Din in 1 Din 50 para za zavarovalnico. Denar je poslati naprej. Znakl se začnejo razpošiljati v prihodnjih dneh. Istotako naročate takol vstopnice za sodežje na tribunah, ki se bodo začeli tudi v prihodnjih dneh razprodajati.

— Sokol II. pozivlja vse člane, ki se nameravajo v kroju udeležiti slavnostnega sprejema ob priliki vsesokolskega zleta, da se javijo v ponedeljek dne 26. t. m. med 10. in 20. pri hr. načelniku v društveni sobi na realki. Kdor se ne javi, ne bo pripuščten k sprejemu.

— Jugoslov. akad. društvo »Triglava«, podružnica Ljubljana, poziva vse svoje člane, ki so sluhatelji medicinske fakultete, da sodelujejo ob priliki vsesokolskega zleta v Ljubljani pri različnih sanitetnih postajah zdravstvenega odseka Jugoslovanskega vsesokolskega zleta in se v to svrhu javijo čimprej v pisarni J. S. S. (Ljubljana, Narodni dom) in obenem pri talmiku »Triglava«. Triglavani, ki so že odšli na počitnice, se naj priklase pisarni J. S. S. in odboru »Triglava« pismenim potom.

— Policijska ura ob vsesokolskem zletu. Pokrajinska ura, oddelek za notranje zadeve, je z razpisom z dne 16. junija 1922, št. 21.711 dovolila za čas vsesokolskega zleta, t. j. od 11. do 16. avgusta t. l., vsem gostinštam v mestu Ljubljani podaljšanje policijske ure do 24. ure, za kavarna pa da se v omenjenem času odpre vso noč vendar se po 24. uri ne sme točiti in uživati nobenih alkoholnih pijač.

— Bratska sokolska društva. Na priložilo bratskega starešinstva Sokolskega Saveza in dogovorno z njim, založila sva podpisana v svoji trgovini plošče (obročke), kakršne rabi letos ženska deca za zletne proste vale. Plošče so izdelane točno po predpisu iz solidnega blaga in stane komad 9 dinarjev. Bratskim društvom priporočava to svojo zalogo in prosva, da društva precej naroče za svojo deco potrebno število plošč. Naročilo ustreževalo točno in pravočasno. Z bratskim »Zdravilo« Tvrda Češkuti Zalec. Ljubljana, Stari trg 3. (Pod velhom.)

— Ob priliki svoje 20letnice priredi Sokolsko društvo v Spodnji Šiški v nedeljo dne 2. julija na letnem telovadšču ob Gasliški cesti »Veliko javno telovadbo«. Po telovadbi prosta zabava. Pri prireditvi sodeluje godba dravske divizijske oblasti. — Začetek ob štirih dopoldne. Vstopnina 3 dinarje. — Odbor.

žanjejo in vežejo žito v snope, domačinom pa niti pobirkov ne puste... »Mesta rastejo in se lepšajo, železnice in poti se grade, vso deželo obkroja trda mreža oblasti. Toda mesta napredujejo le tuje; vsem napredek ni ne koristi narodu, nego mu le je mije v s a k o s v o b o d o. Kje se je kaj storilo za kmeta? Kakor riba vode, kakor zraka bi potrebovali ljubezni sedaj, ko smo živeli blizu 500 let pod turškim jarmom,« toži Milošević.

»Gospodin Franjo« je tendenčen roman. Pisatelj nam razkriva v njem v obliki povesti nezdružne razmere v Bosni po njeni okupaciji. Vlada je poslala v deželo vse polno tujih uradnikov, ki niso imeli srca za narod, obehala je v raznih proklamacijah široko kulturo, blagostanje in Bog ve, kaj še vse. Toda od besede do dela se mnogo predela in od besede do dejanja se cloveku mnogo presanja,« pravi Bošnjak. — Za vsakogar je imela nova vlada dosti zemlje, slaboglasni tujci so jo dobili, kolikor so je hoteli; ljudje, ki so živeli v svoji domovini ob beraški palici, bodisi da nicesar imeli niso ali so ob slabem gospodarstvu zapravili svojo zemljo, so prišli širit svojo dvomljivo kulturo v zasedene dežele. Vlada jim je podelila vse mogoče blajšave in svoboščine ter je dovoljevala, da svojevolično odrivajo domačine, ki so imeli samo dolžnosti, a nobenih pravic. Tako je delala naša vlada tudi v Zgornji Italiji in jo je zato tudi izgubila, in tako dela še marajka, zato je v naši državi toliko nezadovoljnih narodov.

Pisatelj hoče predstaviti vso družbo, ki nastopa v njegovem romanu, v nekaterih krepko originalnih tipih. Po

teh tipih naj sklepa čitatelj, kakšni so bili vsi drugi.

Tip samopasnega, za korist ljudstva popolnoma brezbrisknega, ubogim srbskim seljakom krivičnega in osebno nemoralnega načelnika je okrajni glavar, Dunajčan pl. Peeter. Ta visoki uradnik je pravi nemški tiran, ošaben, neusmiljen in len, ki živi samo zato, da se bogati in zabava na tuje stroške. Zadene ga kazen: v dvoboju ga namreč komisar Bajtič ustrelil zaradi Ljubice in tako masčuje svojo čast. — Tip surovega krvoločnega avstrijskega častnika predstavlja Buzduga, ki samo s pasjim bičem občuje z narodom in hujša svojega psa na ljudstvo. Njemu silčen je puhloglavi bahadži poročnik in parazit, ki ima umazane dolgove in razširja nemoralnosti okoli sebe.

Dober clovek je Slovenec Hran, toda bojazljivec, omahljivec, strebar, ki trepetja za svoj kočček kruha ter svetuje tudi prijatelju Vilarju, imenovanemu med bosanskim ljudstvom »Gospodin Franjo«, tako-le: »Moj svet je ta, da hodiš slep in gluhi po Bosni. Ako pa tega ne moreš, si vsaj zaveži jezik!« Prava samogoltna židovska tipa sta Samojlo in njegova nezvesta žena Etelka, ki samo grabita; gozdarja Bierlopta, zdravnika, kuharja ter tudi častnike podkupujeta s imenitnimi vini. Izbornimi biftekli ter tudi z denarjem, da smeta potem nekaznovana neusmiljeno prikrajševati in odirati uboge delavce na Konj-Planini.

Nijma enak tovariš je gozdar Bierkopf, ki je prišel iz Galicije. Zaradi nepoštenosti so ga spodbili od vojakov, postal je pisar v Sarajevu in končno

gozdar na Konj-Planini. Jemal je od žida Samojla na škodo delavske hrane najboljša vina, mastil se s piškami, purani ter si prisvajal od živih 10 odstotkov popusta, ki bi ga moral odračunati drvarjem.

Zalostna tina renegat, rojenih Srbin, žudi nemški uradnik, pravstveno propalih, koketnih in domišljavih, puhloglavih ter brez vsakih blajjih čustev, sta sestri Bajčeva Ljubica in Katica. Ljubica ima plemenitega, pravicoljonega moža, uradnika Bajčica, ki ga je popolnoma nevedna.

Taki so bili glavni kulturnosci v Bosni in Hercegovini v času, ko ju je zasedla Avstrija. Kaj čuda, da grmi proti njim domačim Jovica Milošević, fanatičen sovražnik sebičnega in narodu krivičnega tujstva, požrtvovalen rodoljub, ki brezplačno poučuje srbske otroke, pomaga kmetom z dobrim svetom, a obupa končno ter — začne hujskati na upor.

Njegova sestra, plemenita, tiha, čednostna in delavna Danica, poznejša žena »Gospodina Franja« ter Bajčeva mati, čestitljiva blaga starka, sta predstavitelji pošteni, zavednih Slovanov. Zlasti poetično je naslikal pisatelj Danico, rojeno Hercegovko, ki je bila vrgočna na Cetinju.

Vpliv mohamedanskih nazorov o ženstvu se vidi na značaju Danice. Reječa, tiha, rahločutna je, da se ne upa s možkim niti govoriti. Nasvrotbo na je mati Pašićeva, doma iz kraljevine Srbije, odločna in pogumna žena, ki vna brez bojazni prav ostro presojeti ljudi in razmere.

Veselimatičen je petnajstletni deček Vazko, ki poje ob guslah stare na-

delovanje, izlet tuzlanske gospode in iskanje skritega orožja, vse to da pisatelju mnogo prilike, da opisuje veličastnost gozda, njegovih dreves velikanov, padajočih od lastne teže in starosti, pa lepoto deročega hudournika skozi skalovje in hrastovje na Konj-Planini. Ti popisi so resnično mojstrski, pesniški in slikoviti.

»Gospodin Franjo« se kaže povsod mehkosrčnega Slovence, ki se mu ubogi narod smili in ki brez bojazni obseja krutosti tujih uradnikov in vojakov. Zato končno tudi njega sramotijo, da je upornik ter ga vtnakejo v ječo.

Po Hercegovini in v Dalmaciji se dvigne zatirano ljudstvo in začne so krvava vojna proti vstašem. Tudi v tuzlanskem okraju je pobegnilo mnogo mladeničev, ki niso hoteli biti po sili vojaki, k vstašem. Začel se je hud boj na vseh krajih; do konca maja 1882. l. je bilo 191 bitk in spopadov. Zlasti Krivokija se je branila dolgo. Nazadnje pa je zmagala avstrijska armada.

Toda Vilar ni čakal konca vojne. Danica Miloševićeva je odpotovala s staro materjo Bajčičevo v Beograd in Vilar je šel za njo ter se tudi z Danico oženil. V Macedoniji je našel Vilar kot inženier novega dela in se nato preselil v Svico.

Kaludjer Jovica je postal v Srbiji učitelj, mali Vazko pa srbski črevljarski mojster. L. 1912., ko se je začela nova vojna Srbov s Turki, ki se je zaključila s zmago slovenskega orožja, sta bila med tunkati tudi Jovica in Vazko. Tudi ta dva sta nomaznla, da je danes zopet svobodna Stara Srbija in Srbom sveto Kosovo polje.

Vida Govcaker.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 23. junija 1922.

— Zahvala kraljevske dvojice za poročno čestitke. Iz Beograda javljajo: Nj. Veličanstvo kralj in kraljica sta o priliki poroke prejela množične čestitke iz vseh kraljev držav, ki izražajo poročnecema ljubav naroda in veliko radost ter obenem toplo željo za rodniško srečo. Ministrski predsednik g. Nikola Pašić se po najvišjem nalogu v imenu Nj. Veličanstva zahvaljuje na izrazih ljubavi in radosti.

— Kraljeva zahvala. Gospod Vinko Majdič, predsednik Zveze industrijscev v Ljubljani, je na udanostno brzojavko, ki se je poslala Nj. Vel. kralju z glavne skupščine Zveze industrijscev, prejel z Blede nastopni brzojavni odgovor Nj. kralja Aleksandra: »Gospodu Vinku Majdiču, predsedniku glavne skupščine saveza industrijalca, Ljubljana. Srdačno blagodarim na izrazima odanosti i budnim okom pratin razvitek Vaše mlade i napredne industrije, želeči to uspešan rad i razvitek na korist dragom nam naroda i domovine. — Aleksandar.«

— Kraljeva dvojica v Poljanški dolini. Včeraj sta se kralj in kraljica napotila v Poljanško dolino, kjer sta v Sori (Poljanščici) lovila ribe. Po pikniku v cvetoči naravi sta se okrog 18. vrnila v Škofjo Loko, kjer se je že v popoldanskih urah bliskoma razširila vest, da poseti kraljevski par Škofjo Loko. Vse mesto je bilo pokonci in mahoma vse v zavstavi. Ko se je pojavil kraljevski avtomobil v mestu, mu je ljudstvo z vseh strani hitelo nasproti in staro in mlado je oduševljeno pozdravljalo kralja in kraljico, ki sta prijazno in ljudmilo odzdravljala. Pred svojim domom je bil »Sokol« pod vodstvom starost Frana Dolence polnoštevilno zbran z vsem svojim naraščajem. Gosposodi, deklice in dečki so obšipali avtomobil s cvetlicami. Kralj in kraljica sta bila vidno prijetno presenečena po tem presrčnem, spontanem sprejemu. Prijazno sta se pogovarjala z ljudmi in jim demokratski segala v roke. Kraljica, ki je po svoji ljubeznivosti ljudstvo naravnost očarala, je z ljudmi usmehom sprejemala cvetke in šonke od deklic in dečkov ter jih gladila po licih in laskih. Kralj je sprejel z velikim zanimanjem vabilo k svečanosti otvoritvi »Sokolskega doma« v Škofji Loki, ki bo 9. julija. Med navdušenimi ovacijami občinstva se je na to kraljeva dvojica odpeljala proti Kranju.

— Visoki gostje na Bledu. Iz Beograda nam javljajo: Včeraj sta odpotovala na Bled knez Arzen in kraljica Jelena z dečo v spremstvu ministra dvora Jankoviča.

— Kraljeva dvojica v Celju. Iz Celja nam pišejo: Ko sta kralj in kraljica v sredo nenadoma posrta na Celje, je kralj parkrat ustavil svoj avto ter nagovoril enega ali drugega izmed občinstva. Tako pri Narodnem domu nekega invalida in pri vojaškem skladišču župana Kovačiča iz Volinika. Veliko navdušenje vlada med celjskim delavstvom, ker je kralj nagovoril tudi šestdesetletno Salmiča, ki po njegovih izjavah pozdravi z bodrilom k marljivosti. Nemško prebivalstvo je ljubeznivo in pripristno način kraljevega obhajanja s prebivalstvom naravnost druzil.

— Frustrirani slovenski leposlovci. Vabi svoje člane, da se polnoštevilno udeležijo pogrebu tovariša Podlimbarskega.

— Halucinacije. Somsiljenik in dolgotelen naročnik nam piše: Včerajšnje jutro govori o halucinacijah, katere so bile imeli neki ljubljanci, ko so gledali šenklaško ljubljansko procesijo. Prvič Vas, gospod urednik, da daste izraza mojemu prepričanju, da v halucinacijah živi le uredništvo, ki priobčuje ono notico. Zato bi menda rado videlo, da bi bil za baladnim namesto pokrajinskega namestnika Hribarja — na res po načinu predsednika republike Liberije — korakal črnc v fraku. — Sapientni sat!

— Promocija. Na staroslavni Karlovi univerzi v Pragi je promoviral 17. t. m. za doktorja vsega zdravstva g. Stanimir Vrhovec.

— Predavanje ruskega pisatelja profesorja Grigorija Bostuniča v Ljubljani. Pisatelj Grigorij Bostunič bo v soboto, 24. t. m. zvečer prišel svoja znamenita predavanja v salonu hotela Lloyd. Bostunič je z velikim uspehom prepotoval že cel Balkan ter je zadnji čas vzbudil vedno večje zanimanje s svojimi predavanji v Mariboru. Ptuju in Celju. V soboto prične predavanje ob 20. in govori o »gledališčni umetnosti in njenem uživanju v raznih časih«. V nedeljo prične ob 10. predavanje »predavanje in sled o historično političnih odnošjih med Anglijo, Indijo in Rusijo«. V ponedeljek se predavanje smoti zvečer ob 20. Tema: »o gledališčni ruske literature v zadnjih 150 letih«. Predavanje se vrši v nemškem jeziku.

— Ponehilen vlak za zvezniški vesolje. Ohranilo ravnanstvo južne železnice obljavi: Za časa trajanja vesolja v Zagrebu, pričenjati jutri, dne 24. t. m. in vrhuno do 2. julija t. l. vsi človeki in živali.

ba do Zidanega mosta posebni osebni vlak, ki odhaja iz Zagreba ob 22.41 in prihaja na Zidani most ob 0.59, kjer ima zvezo z vlakom proti Ljubljani in Mariboru. Prihod v Ljubljano ob 4.10, prihod v Maribor ob 4.18.

— Prva deška meščanska šola v Ljubljani, ki se nahaja v poslopu IV. mestne deške osnovne šole na Prulah, priredi razstavo risb v soboto in nedeljo, dne 24. in 25. t. m. Razstava bo odprta v soboto od 3. do 6. popoldne in v nedeljo od 8. do 3. popoldne.

— Imenik vseh železniških postaj v naši kraljevini s pregledom železnice (karto) je na samozaložbi v službene svrhe izdala južna železnica v Ljubljani. Na željo ga dobe tudi stranke komad po 15 Din. Imenik in pregled sta zelo praktična.

— Uradne ure na celjskem okrajnem glavarstvu. V skladu s predložitvijo okrajnega glavarstva v Ljubljani se uvedejo z 20. t. m. pri celjskem okrajnem glavarstvu zopet deljene uradne ure. Uraduje se ob delavnikih, izjemši sobota, od 8. do 12. in od 14. do 16. ure.

— Sprememba zakona o dražbenih dokladah. V terek je vročil finančni minister finančnemu odboru rešitev ministrskega sveta glede spremembe zakona o uradniških dražbenih dokladah. Ministrski svet se je izrekel za to, da se na »odločitev« vrnejo doklade v znesku 600 dinarjev. Finančni odbor bo o tem sklenil že te dni in bo najbrže odobril to rešitev ministrskega sveta.

— Unila slovenskih študentov v Parizu. V sredo se je ustanovila v palači apelacijskega sodišča v Parizu na svečan način unila slovenskih študentov v Parizu. Pri svečanosti so bili polnoštevilno navzoči vsi jugoslovanski in češkoslovanski študenti.

— Poset narodnih poslancev v Zagrebu. Beogradska »Pravda« javlja, da zadnje dni veliko število narodnih poslancev takorekoč cela narodna skupščina v Zagreb, da poseti ondodni veleselj.

— Povijanje občinstva v Celju. Soglasni sklep celjskega občinskega odbora, da povija v svrhu kritja primanjkljaja občinsko vino in pivo ter uvede ponovni davek v znesku 1 Din na osebo, je vzbudil v gostilničarskih krogih precej razburjenja. Gostilničarska organizacija je sklicala na zadnjo soboto dne 17. t. m. sestanek, da se posvetuje o tej zadevi. Med treznejšimi gostilničarji je prevladuje naziranje, da mora mesto priti do svojih dohodkov, samo skok od prejšnje na novo užitino je nekoliko prevelik.

— Kopalnice »Kolezija«. Ker so popravke v glavnem izvršene, se odpravi kopalnice v nedeljo dne 25. t. m. Priporočamo, da se popravke še nadaljujejo in izpopolnjujejo, kar pa nikakor ne bo oviralo posetnikov. Za pijačo, gorko in mrzla jedila je preskrbljeno, kakor tudi za kavo, čaj, mleko, čokolado itd. Vnaprej pa se opozarjamo na glavno otvoritev s koncertom, ki se vrši takoj ko bodo popravke popolnoma končane.

— Popravek. Gospod lekarnar G. Piccoli je daroval za »Dečji dom« 1000 Din in ne 100 Din, kakor je bilo pomotoma javljeno.

— Prepovedana vožnja po ljubljanskem trgu. Mestni magistrat prepoveduje na podlagi cestno - policijskega reda za mesto Ljubljano in po 6. dež. zakon z dne 6. novembra 1896, št. 50 z ozirom na javno varnost vsako vožnjo z vozovi in kolesi med 7. in 11. zjutraj po Pogodarskem in Vodnikovem trgu, po Medarski in Šemeniški ulici ter po Šolskem dvorcu. Vsa tozadevena prestopa se bodo najstrožje kaznoval po cestno - policijskem redu za mesto Ljubljano.

— Nepotrebna jeza. Ker je minulo nedeljo pri procesiji v Mariboru vojaška godba bale svirala sokolsko koračnico, se sedaj glasilo klerikalne stranke, mariborska »Straža«, silno huduje.

— Male nezgode in nesreče. Ano Jerina, posestnikovo hišo iz Šenčurja pri Kranju, je konj na pčli tako močno sunil v obraz, da jo je izbil spodnje čeljust. — Oostilničarka Marija Bazant iz Dvora je v spanju pogoltnila umetne zobe. Morala je v bolnico, da so ji izpraznili želodec.

— Požar. Danes zjutraj okoli 3. je izbruhnil ogenj v podstrešju na Emonske cesti št. 4. Zgorelo je nekaj stropa. Pošklicana požarna dramba je ogenj kmalu ugasnila. Kako je požar nastal, ni znano.

— Huda nesreča. Francu Jerebu, delavcu v opekarni v Mengšu je pri vožnji ilovice vozček skočil s tira in se prevrnil nazaj. Pri tem mu je zmečkal levo nogo.

— Smrtne nesreče v Trzinu. V trziški tkalnici in predilnici je iz dosedaj poznane vzroka eksplodiral parni kotel. Deli kotla so pri tem odleteli v poleg stojčega delavca Alojzja Šorna s tako silo, da mu je odtrgalo desno roko in levo nogo. Tudi je dobil težke notranje poškodbe. Prepeljali so ga takoj z avtomobilom v ljubljansko bolnico. Med potjo pa je radi izkrvavljenja umrl. Nesrečnež zapušta ženo in tri neposkrbljene otroke.

— Nesreča na lovu. Ivan Šparembek, posestnikov sin iz Dol. Jezera ob Cerklju, je bil zapleten v gozdu. Nekateri tam se nahajajoči lovci so prisiljeni svoje puške ob desne, Medtem ko si je Šparembek odeva sušil, je po neprevidnosti zadel ob eno izmed naslonjenih pušk, ki se je sprožila. Strel ga je zadel naravnost v trebuh. Težko ranjenega so prepeljali v ljubljansko bolnico.

— Velik vlom v Novem Sadu. Dne 20. junija zvečer je bilo v Novem Sadu vromljenje v stanovanje mestnega glavarja. Tatovi so vlomili s ponarejenimi ključji in odnesli razne dragotnine v vrednosti 150.000 K. Dosedaj o predreznih vromljenih ni sledu.

— Štećani obhajajo. 23letni tovar Josif Glancar je počinjal dne 11. t. m. s svo-

imi tovariši in jim plačeval. Nato so se pa spili. Ko je šel Glancar zvečer domov, ga je eden prejšnjih pivcev čakal in ga skušal napasti. Glancar ga je dvakrat udaril z lopato po glavi, da je mrtev. Ko je drugi dan zvedel, da je oni mrtev, je šel k sodišču in se sam javil, ker ga je pekla vest.

— Zasledeni tihotapci saharina. V torek, 20. t. m. zvečer se je na postajo pri Mariboru pripeljal eleganten voz, v katerem so se vozili trije tihotapci. Imeli so s seboj 30 kg saharina. ki so ga skušali vtihotapiti iz Avstrije. Neki železniški uslužbenec pa je spoznal »kontrabandaje« in jih ovadil orožniku. Na elegantne gospode je pojav orožnika tako porazno vplival, da sta lo dva kar peš popihala proti Račam, tretlega pa je orožnik povabil s seboj. Ta je nekaj časa voljno sledil orožniku in nesel sebol zavoj z okrog 20 kg saharina. Nena doma pa ga je obšla slaba vest in pustil je zavoj s saharinom orožniku v »srominu«, sam pa jo je ubral čez d' in strm. Orožnik videc da ga ne dohiti, mu je vršil srečno pot. Med tem časom pa so v Račah prišli prvi dva ubežnika, od katerih je vsak odnesel po 5 kg saharina. Razbremenili so jih težkega tovora in jih povabili v zapor.

Pogreb Gospodina Franja.

Maseli - Podlimbarski bo položen v grobnico g. železnega nadzornika I. Furjana pri Sv. Križu. Pogrebu se udeležijo vojaška in železniška godba. Pred Narodnim domom in na pokopališču bo okrog 200 pevcev. Na mrazobrat izražajo željo raneza Podlimbarskega, da se ob njegovem grobu zanje domorodno pesem, zapojo pevci na pokopališču »Leno naša domovino in zavra godba« Napej zašasta Slovec. Pogreb vodijo monsignor Tomo Zupan, kot njegov profesor, g. župan Ivan Vrhovnik in g. dr. Iv. Zibert. Pogreb gre od Narodnega doma, pa Aleksandrovi cesti, Wilsovorvi cesti, Sodni ulici, mimo sodišča, Komenskovi cesti, Vidovdanske cesti na Martinovo cesto.

Sokolstvo.

— Ljubljanski Sokol. Krasna veselica se vrši jutri, v soboto dne 24. t. m. zvečer v prid »Sokola« na letnem telovadišču, nekdanjem dirkališču v Tivoliju. Sodeluje godba Dravske divizije. — Vstopnina 5 Din za osebo.

— Sokol I. se z vso verno pripravlja na svojo že tradicionalno prvo nedeljo v juliju, ko se vrši redna letna javna telovadba. Na Taboru se že dober teden pridno gibljejo pleskarji, monterji, vozniki, polagatelji odtočnih koritnic itd., ker Sokol I. vabi svoje goste za nedeljo dne 2. julija v skrbno očiščen in lepo okrašen telovadni prostor. Popoldne ob petih in pozno v večer pa se izpremeni Tabor v živo mravljišče nezbranih sil mladega sokolskega življenja. Neutrudno so pri delu vodniki telovadnih oddelkov. Sokoli in Sokolice ne poznajo miru in počitka v pripravi.

— Sokol I. poziva svoje člane, da se udeležijo pogrebu v prokazano umrlega pisatelja Frana Maslija-Podlimbarskega, ki se vrši v soboto dne 24. t. m. ob štirih popoldne iz Narodnega doma. Zbirališče istotam na vrtu ob pol štirih. Člani, kateri nimajo kroja, v civilni obleki z znakom. — Odbor.

— »Sokol« Ljubljana II. priredi v sredo dne 28. junija 1922. v Hribarjevem gaju (Kolezija) proslavo Vidovega dne. Spored: godba, predavanje, telovadni nastopi, prosta zabava. Pričetek ob treh popoldne. — Vstopnina 2 Din za osebo.

— Sokol II. poziva svoje člane, da se udeležijo pogrebu v prokazano umrlega pisatelja Frana Maslija-Podlimbarskega, ki se vrši v soboto ob 16. uri izpred Narodnega doma. Člani ob 16. uri se zbirajo ob pol 16. uri na vrtu Narodnega doma.

— Otroški sokolski zlet v Šmarje pri Ješah. Celjsko sokolsko okrožje priredi v nedeljo dne 25. t. m. zlet v Šmarje s sledečim programom: Sprejem gostov na kolodvoru, skušnjava za proste vaje, povorka po trgu in nagovor pred občinsko hišo, javna telovadba in veselica. Sodeluje celjska železniška godba. Ker je zveza z vlakom ugodna in kraj izleta lep in prijeten, se pričakuje tudi gostje iz oddaljenih krajev.

Glasbeni vestnik.

— Občni zbor »Glasbene Matice« v Ljubljani se vrši z običajnim dnevnim redom dne 10. julija ob 20. zvečer v pevski dvorani »Glasbene Matice« v Vegovi ulici št. 7/II.

— Zveza slovenskih pevskih zborov pozivlja vsa ljubljanska, v ali članjena društva, da se udeležijo pogrebu Frana Maslija-Podlimbarskega, ki se vrši v soboto, ob 4. popoldne izpred Narodnega doma na pokopališču k Sv. Križu. Odbor.

— Konservatorij »Glasbene Matice« v Ljubljani. Ob sklepu šolskega leta 1921-22 priredi ravnateljstvo konservatorija Glasbene Matice za golence pripravilnih stopen. Niže in višje konservatorijske tečaje tri javne produkcije v dvorani Pilharmonične družbe. Prva javna produkcija je v soboto, 24. junija, II. javna produkcija v ponedeljek, 26. junija in III. javna produkcija v torek, 27. junija. Začetek produkcije vsakokrat ob 6. zvečer. Ravnateljstvo vabi na te produkcije v prvi vrsti starše golencev konservatorija Glasbene Matice, pa tudi vse one, ki se zanimajo za napredek na polju glasbene izobrazbe. Napredni spored objavimo. Vstopnine ni, gohtrajo se prostovoljno prispevki v pokritje stroškov in na korist Glasbene Matice.

— Koncert v Ljubli. Pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« priredi na praznik sv. Petra in Pavla dne 29. t. m. ob osmih zvečer Koncert jugoslovenskih narodnih pesmi v telovadnici Sokolskega doma v Ljubli.

Najnovejša poročila. Atentat na angleškega maršala Wilsona.

— London, 22. junija. (Reuter.) Maršal sir Henry Wilson je bil danes popoldne od dveh mož ustreljen. Atentatorja sta bila aretirana.

— London, 23. junija. (Izv.) Vest o težkem atentatu na maršala Wilsona je razburila ves London. Časopisi so priobčili poročila v posebnih izdajah. Povsod po ulicah je občela prebivalstvo globoka žalost in splošno ogorčenje. Takoj so se zaznale nekatere podrobnosti. Maršal Wilson, ki je bil vrhovni komandant zavezniške vojske, je užival med Angliji velike simpatije. Včeraj popoldne se je po daljši turi pripeljal z avtomobilom do svoje palače. Ker je avtomobil počasi vozil, sta že na cesti oddala dva neznanca človeka — po poročilih listov dva Irca - Sinfajnovca — več strelav na maršala Wilsona. V en strel je zadel maršala direktno v glavo. Maršal Wilson je bil takoj mrtev. Atentatorja sta pobegnla, a so ju pozneje aretirali.

— London, 23. junija. (Izv.) Chamberlain je včeraj v poslanski zbornici kratko javil žalostrastno vest o atentatu na maršala Wilsona. Zbornica je v znak žalosti bila zključena. Chamberlain je kratko omenil, da sta atentatorja drla

za Wilsonom do palače in ga tam ustrelila v glavo. Atentatorja sta bila aretirana. Pri zasledovanju sta bila teško ranjena dva policista.

— London, 23. junija. (Izv.) Po poročilih listov sta atentatorja dva Irca-Sinfajnovca. Maršal Wilson se je vozil v avtotaksiju proti svojem gradu. Splošno naglašajo, da je atentat političnega značaja, masševalno delo Sinfajnovcev. Znano je, da je maršal Wilson bil hud nasprotnik sporazuma z Irsko in da je v vsotek govornih javno nastopal proti sporazumu, kakor ga je zagovarjal Lloyd George. Dalje je znano, da je mesto Belfast zaprosilo Wilsona, naj osnuje natančen načrt za vojaško obrambo Belfasta oziroma Ulstra. Maršal Wilson je v resnici tudi izdelal zelo radikalni program za popolno razoroženje irskih franktirerjev.

— London, 23. junija. (Izv.) Po atentatu sta atentatorja skušala pobegniti. Na begu pa ju je dohitela policija. Vnel se je silovit boj, atentatorja sta z vsemi silami začela streljati na policije in sta dva teško ranila. Maršal Wilson je bil irskega pokolenja.

Konferenca v Haagu

PRIHOD RUSKE DELEGACIJE. — ITALIJA PROTI RUSIJ.

— Haag, 23. junija. (Izv.) Prihoda ruske delegacije v Haag pričakujejo v najkrajšem času. Prihod ruskih delegatov razmotrivajo z velikim zanimanjem, kajti proti Rusiji je nastal nov pokret. Po sestavi poedinih komisiij je videti, da ne bodo dane Rusom nikake koncesije. Posebno pozornost vzbuja delstvo, da je bil izvoljen za predsednika podkomisije, ki ima proučevati ruske kredite, Irljan in sicer baron Avezzano. Tudi drugo delstvo je vrlo zanimivo, da je bil za predsednika podkomisije o ruskih dolgovih izvoljen — Francoz. Ta dejstva komentirajo, da je Italija napravila afront proti Rusiji, ker niso ljudski komisarji in sovjetski priznali rusko - italijanske trgovinske pogodbe. Francija pa na drugi strani vstrala na stališču priznanja predvolnih dolgov od strani ruskih sovjetrov, čeprav bi bilo to priznanje le iluzorno. Francija zahteva to priznanje z ozirom na svojo notranjo politično situacijo, ker je francoski meščan zelo interesiran v tem vrašljanju. Splošno opazujejo, da je Italija zavzela precej nepriateljsko stališče proti Rusiji.

— Berlin, 23. junija. (Izv.) Tekom današnjega dneva prispe semkal ruska delegacija, namenjena v Haag na gospodarsko konferenco.

— Haag, 23. junija. (Izv.) Zastopniki angl. dominlonov so zapustili Haag. Zastopstvo so poverili delegaciji Velike Britanije. Včeraj so bile seje podkomisije za dolgove in podkomisije za privatno lastnino in kredite.

RAZMEJITEV MED NAŠO DRŽAVO IN MADŽARSKO PRED ZVEZO NARODOV.

— Gosnova, 23. junija. (Izv.) Vrhovni poslanški svet je predložil Zvezi narodov poročilo, da reši razmejitveno vprašanje med Madžarsko, Romunsko in Juzoslavijo. Zveza narodov ima nalogo, da poravi nekatere meje, določene v trianonski pogodbi.

URADNIŠKA SLUŽBENA PRAGMATIKA.

— Beograd, 23. junija. (Izv.) Včeraj popoldne je Udrženje (javnih) vnoščencev, zastopano po številni deputaciji, obstoječi iz predsednikov posamičnih uradniških organizacij, interveniralo pri raznih ministrstvih in poslancih, da se čim hitreje pospešijo rešitve oz. sprejem uradniškega zakona v narodni skupščini. Deputacija je obiskala ministrskega predsednika Pašiča, predsednika demokratske stranke Ljubo Davidovića in v parlamentu razne poslanske klube. Včeraj se je kmalu nato sestel tudi komite ministrstev, obstoječi iz ministrov Trifkovića, dr. Laze Markovića, Miladinovića, ter je razpravljalo o uradniški službeni pragmatiki. Splošno je stremiljenje, da se ta zakon kmalu po končani proračunski debati predloži narodni skupščini v razpravo.

ČIČERIN OBOLEL.

— Berlin, 23. junija. (Izv.) Ruski ljudski komisar za zunanje zadeve Čičerin je tu obolel.

FRANCOSKA ZBORNICA IN VOJAŠKA SLUŽBA.

Nasadi na Nemčijo.

— Pariz, 23. junija. (Izv.) Povodom debate o novem brašnem zakonu je bivši minister Lefebvre predlagal, da še nadalje ostane v veljavi dveletna prezenčna vojaška služba. V svojem utemeljitvenem govoru je ostro napadal Nemčijo. Naglašal je med drugim, da mora francoska

vlada zahtevati striktno izpolnitev versajske pogodbe. Vehementne očitke pa je naslovil na Nemčijo. V ostalem je vlado opozarjal, da Nemčija vedno govori o svojem gospodarskem polomu, nasprotno pa nemški zasebniki rapidno bogate. Oficielna Nemčija se baje bliža bankrotu, toda v Hamburgu dnevno spuščajo v morje nove ladje. Privatniki lahko kopičijo milijarde, ker jih Nemčija noče obdavčiti. Zanimivo je dalje delstvo, da Nemčija sistematično in tajno pripravlja veliko oborožitev. Poskrbelo je za človeški material, a sedaj skrbi za vojni. Kmalu po polomju je Nemčija nabavila 2500 ton bakra, kar se popreje nikdar ni zgodilo.

Zbornica pa je predlog Lefebvre za ohranitev dveletne vojaške službe odklonila, kakor tudi predlog glede rekrutnega kontingenta 100.000 mož.

PROCES PROTI RUSKIM SOCIALNIM REVOLUCIONARJEM.

— Frankfurt a. M., 22. junija. (Izvirno.) Branitelji ruskih socialnih revolucionarjev Van der Velde, dr. Liebknecht in dr. Rosenseld so zapustili Moskvo in prispeli v Rigo. Branitelji so zapustili Moskvo v znak protesta proti brutalnemu postopanju sovjetskega visokega tribunala in proti postopanju Buharina. Branitelji izjavljajo, da so bili v nevarnosti za svojo osebo svobodo, da je sodišče kršilo vsako svobodo govora in zagovora. V soglasju z obtoženimi nameravajo izdati manifest na delavstvo vsega sveta, v katerem bodo protestirali proti neciviliziranemu postopanju ruskega sodišča, ugotovili bodo, da je ruski najvišji revolucionarni tribunal ignoriral v Berlinu dane garancije, ker jih je razveljavil. Življenje ruskih revolucionarjev je v veliki nevarnosti. Manifest konča: »Delavstvo! Dvigni se proti izvršitvi smrtne obsodbe nad ruskimi socialnimi revolucionarji!«

— SOKOL I. NAMERAVA POMENBNI VIDOVDANSKI DAN PROSLAVITI NA TABORU.

Borzna poročila.

DEVIZE. — Zagreb, 23. junija. (Izv.) Zaključek Devize: Curih 14.50, 14.60 (14.35, 14.50), Pariz 6.45, 6.62 (6.50, 6.60), London 338.50, 340.— (339.—, 340.—), Berlin 23.—, 23.50 (23.25, 24.—), Dunaj 0.47, 0.475 (0.495, 0.505), Pariz 148.—, 148.50 (146.—, 147.50), Trst 3.70, 3.73 (3.71, 3.74), Newyork 75.75, (ček), —, (75.25, —), Budimpešta 7.95, 8.—, (—, 8.—). Valute: dolar 74.—, 75.— (73.50, 75.—), lira 3.68, 3.70 (3.678, —), napoleonor 225.—, — (225.—, —).

— Curih, 23. junija. Predborza: Zagreb 1.72, Berlin 1.60, Dunaj 0.035, Budimpešta 0.53, Pariz 10.07, Milan 25.35, London 23.30, Pariz 45.20, Newyork 5.2725.

— Curih, 22. junija. (Preko Dunaja.) Zagreb 1.75, Dunaj 0.034, Budimpešta 0.54, Berlin 1.60, Pariz 10.05, Milan 25.25, Pariz 45.35, London 23.33, Newyork 5.2699.

— Trst, 22. junija. (Oddano ob 16.30.) Beograd 27.—, Berlin 6.30, Praga 39.40, London 91.65, Curih 393.50, Pariz 177.35, Newyork 20.70.

— Berlin, 22. junija. (Oddano ob 3.35.) Beograd 435.—, Milan 15.95, Praga 623.—, London 1455.—, Curih 6250.—, Pariz 2832.5, Newyork 328.5.

EFEKTI.

— Zagreb, 22. junija. Ljubljanska Kreditna banka 245, Jadranska banka Trst 425, S.I. Eskompt. banka 0. Jugo-slovenska banka Zeb. 105—108. Hrv. Eskompt. bk. Zeb. 170—175. Prastadion. na Zb. 1170, Redka pučka bk. 120—123. Stroj. tov. in liv. tu 317. Trbov premog. 0. Dubrov. parob. družba 0, Izven bog. se roba 1250.

Solstvo.

II. dekliška meščanska šola v Šiški priredi razstavo ženskih ročnih del in risarskih izdelkov dne 25. in 26. t. m. od 8. do 12. in od 14. do 18. ure.

Deška in dekliška meščanska šola na Jesenicah. Vpisovanje za novo šolsko leto bo 29. in 30. junija od 8. do 12. dopoldne. Redni pouk se prične 14. septembra ob 8. dopoldne. V 1. razred se sprejemajo samo učenci (učenke), ki bodo do 14. septembra t. l. vsaj 11 let stari in so z dobrim uspehom dovršili štirinajst osnovnih šol. Učenci in učenke, ki žele vstopiti v 1. razred, naj prinesejo s seboj zadnje šolsko naznanilo, rojstni list ali izpis iz rojstne knjige in izpričevalo o cepljenju koz. Dne 29. in 30. junija bo od 8. do 12. v prostorih meščanske šole razstava pismenih izdelkov, risb ter ženskih ročnih del. Vstop prost. Ravnateljstvo.

Na državni vinarski in sadjarski šoli v Mariboru se prične novo šolsko leto dne 16. septembra t. l. Šola je dvoletna. Ž njo je v zvezi internat za gojence. Zavod ima predvsem namen, da izobrazuje kmetijske sinove, ki ostanejo po končani kmetijski šoli doma, na lastnem kmetijskem gospodarstvu. Taki imajo pri sprejemu prednost pred vsemi drugimi. Kolekovane, lastnoročno pisane prošnje (na celo polo in krolek za 7 Din) za sprejem, je pošiljati ravnateljstvu drž. vinarske in sadjarske šole v Mariboru do 20. julija t. l.; prošnje se morajo priložiti: 1. krstni list, 2. domovnica, 3. odpustnica, odn. zadnje šolsko izpričevalo, 4. zdravniško spričevalo, 5. spričevalo o pravosti pri onih prošnicah, ki ne vstopijo v zavod neposredno iz kake druge šole, 6. izjava staršev, odn. varuha, s katero se ti zavezujejo plačevati stroške šolanja, 7. obvezna izjava staršev ali varuha, ki reflektirajo na državni ali kak drugi stipendij iz javnih sredstev, da bo njih sin ali varovanec ostal pojez na domačem domu, v nasprotnem slučaju pa poravnajo zavodu sprejete zneske podor iz javnih sredstev. Za sprejem je potrebna starost najmanj dovršenih 16 let ter z dobrim uspehom dovršena ljudska šola. Sprejemali se bodo tedaj le pridni, dovolj nadarjeni kmetijski sinovi, ki ostanejo po končani šoli doma. Sprejme se tudi nekaj eksternistov (izven zavoda stanujočih učencev). O sprejemu v šolo odloča tudi uspeh sprejemnega izpita iz slovenščine in računstva, katerega so oproščeni samo absolventi meščanske ali kake nižje srednje šole. Ob vstopu v zavod se mladeniči še enkrat preiščejo po zavodnem zdravniku; ako njih zdravstveno stanje ni povoljno, se odklonijo. Oskrbovalnina znaša do preklica mesečno 200 Din. Plačuje se v naprej v dveh enakih polletnih obrokih. Sinovom ubožnih posestnikov se morejo dovoliti popolnoma ali do polovice prosta državna mesta. V tem slučaju je treba podpreti prošnjo z uradno potrjenim ubožnim spričevalom. Absolventi te dvoletne šole uživajo ugodnost po čl. 8. zakona o ustroju vojske, t. j. skrajšano vojaško službovanje po 14 mesecev (dijaki rok) pod pogojem, da ostanejo pozneje na lastnem domu.

Dopisi.

— **Loška dolina.** V nedeljo dne 11. t. m. se je vršila v Pudožu v proslavo kraljeve poroke veselica, ki so jo priredila vsa narodna društva loške doline. Da veselica lepo uspela, je v glavnem zaslug gospoda obmejnega komisarja, pod čigar vodstvom se je vršila. Po njegovem navodu je šla deputacija k gospodu župniku Kromarju s prošnjo, naj tudi društvo »Orel« sodeluje pri veselici. Odgovoril je, da mora on čakati navodil »od zgoraj« in res je dobil navodila »od zgoraj«, da mora njegovo društvo napraviti izlet na Križno goro, kar se je tudi zgodilo. V soboto dne 9. t. m. je prispela iz Ljubljane godba dravske divizije. Zvečer je bil obhod po Loži. Veselo so doneli topi po vseh gričih loške doline. Na razvalinah loškega gradu, ki je bil nekdanj priča moči oglejskih patrijarhov in pomenje trinošna Habsburžanov, je gorel velik kres v spomin kraljeve poroke. V nedeljo ob desetih se je vršila skupna maša, pri kateri je sv. rala godba dravske divizije. Po maši se je vršil ob gromenju topičev sprevod v Lož in nazaj na veselilni prostor. Ob 15. se je pričela telovadba društva »Sokol, loška dolina«, ki je krasno uspela. Posebno je ugaljal nastop članic in gojenek pod vodstvom načelnice, gđ. Mimice Kovačeve. Lepa je bila tudi skupina, ki se je izvedla po načrtu g. Cirila Janežiča. Po telovadbi so nastopili pevci, ki so proizvajali narodne pesmi pod vodstvom g. Ponikvarja. Ki so jako ugalale zbranim občinstvu. Nato so deklamirale štiri gojenke Sokola: namreč M. Kömel, Iv. Janežič, N. Janežič in D. Škrbec v splošno zadovoljstvo in polozile kito cvetja pred sliko N. Vel. naše kraljice Marije. Za deklamacijo je igralo »Delavsko društvo« d-mo »Orkan«, ki lo je aranžiral g. Brščak. Pomen drame je poslal sam aranžer. Igralo se je v splošnem dobro. Omeniti moram še gasilno društvo, ki si je pod vodstvom g. Iv. Benčine in K. Kovača mnogo prizadevalo. Da je veselica tako lepo uspela. Veliko zaslug »Delavskemu društvu«, ki je stavilo vse svoje moči na razpolago, da se proslavi ta ves naš narod tako znameniti dogodil. Izrekam v imenu občinstva vsem društvom in posameznikom, ki so si prizadevali s svojim delovanjem na proslavo tega dne. Najtoplejšo zahvalo in ključem vam: »Narodno zaščitni pot narodu v proslavi kraljevi dvojici pa v slavo!«

— **Iz Kranja.** »Kolo jugoslovenskih sester«, ki je proslavilo kraljevo poroko med drugim tudi s tem, da je obdarilo 32 mestnih revežev. 44 otrok in sirot, prve z denarno svoto, poslednje pa s perilom in pecivom — si šteje v prijetno dolžnost, da izreče javno svojo iskreno zahvalo požrtvovalnemu meščanstvu. Zlasti se zahvaljuje g. veleindustriju Vinku Maidiču za 1000 dinarski dar. tvrdki Tršan & Gorjanc, g. Mari Rakovčev, g. Likozarjevi, g. Lepoldini Šaynikovi, tvrdki »Vilkan«

in vsem drugim, ki so pripomogli s svojimi prispevki, da se praznovali tudi reveži dan radosti, ko je domovina dobila svojo prvo kraljico. Solze veselja, ki so blestele v očeh malih in velikih, so darovalcem najlepša zahvala.

Turistika in šport.

— **Sparta, Kladno:** Mirja v soboto in nedeljo, 24. in 25. t. m. ob 18. uri. V nedeljo ob 16. uri predtekla Mirja rez. Akademi. Predprodaja vstopnic v cvetličarji Wider. — Sparta pripada prvemu razredu praških klubov. Njen največji uspeh v letošnji sezoni je zmaga nad Slavijo 3 : 2. V moštvi ima dva reprezentativna člana igralca. V Ljubljano je dospela danes; po tekmi z Mirjo potuje še v Split ter se po vrne preko Zagreba v Prago.

— **Kolesarski podsavez za Slovenijo** je priredil v nedeljo, dne 18. t. m. Zvezno dirko v Celje, katere so se udeležili skoraj vsi klubi Podsaveza ter Hrvatski kot klub Sokol in Oran. Rezultati so bili sledeči: Kolesarski klub Celje. Proga okoli Celja 10 km. 1. Železnik, 2. Breznik, 3. Prilatelj. Kolesarski klub Šoštanj. Proga Šoštanj - Celje. Glavna skupina: 1. Šumer, 2. Železnik, 3. Destovnik. Kolesarski in mot. klub Mirja, Ljubljana. Proga Ljubljana - Celje 75 km. Glavna skupina: 1. Šolar, 2. Kosmatin, 3. Zanoškar, 4. Nardin. Težka skupina: 1. Černe, 2. Zupan, 3. Koblica, 4. Vinšek. Delavski kolesarski klub Maribor. Proga Maribor - Celje, 66 km. 1. Veseniak, 2. Plavšek, 3. Kaiser. Kolesarski klub »Perun«, Maribor. 1. Kumer, 2. Snigel. Kolesarski klub Novomesto, 100 km. Prvenstvo kluba. 1. Vovk, 2. Bele. Zagrebaška klubina Sokol in Oran sta priredila skupno vožnjo (7 skupin). 21 vozačev, 25 izletnikov 110 km. I. Skupina Sokola: Pavlica, Dukanovič, Petrinčec. II. Vilešič, Vrbanc, Cesarac, III. Henikman, Stimac, Berušič, IV. Kunikšek, Bastič. Dirkam je sledila korzo po mestu s Trboveljsko rudarsko godbo na čelu. Ob pol 16. sprevod po mestu z godbo k omočinski veselici pri Gredarju. Po diravi hrvatskim klubom, zahvala hrvatskih gostov. Sledila je zanjima dirka na anarati pri kateri je zmagal g. Nardin, ki je prevozil 1 km v 1 min. 19 sek. Oh marljivem sviranju Trboveljske godbe se je razvila jako animirana zabava in ples. Žal da je velik nalič motil vso prireditev. Izredno množični poset hrvatske Hrvatov je povzročil v vsakem oziru dobro uspešno prireditev, katere ho ostala vsako leto na anarman. Vsa zahvala gre predvsem požrtvovalnemu klubu, Celjskim kolesarjem, ki se ni strahli dela in stroškov za to športno prireditev.

LJUBLJANSKI SOKOLI
V SOBOTO 24. T. M. ZVEČER
KRESNA VESELICA
NA LETNEM TELOVADIŠČU V
TIVOLI.

Društvene vesti.

— Za »Podporno društvo jugoslovenskih akademikov« v Ljubljani so nabrale požrtvovalne dame v Kočevju znesek 8246 kron 80 vin., ki se je že 12 t. m. odpisal omenjenu društvu.

— **Jugoslov. akad. društvo »Triglav«**, podružnica Ljubljana, se udeleži pogreba nar. mučenika Masila-Podlimbarskega, ki se vrši v soboto, dne 24. t. m. izpred Narodnega doma s travkovi. Pozivamo tovariše, da se udeležijo pogreba v kar največjem številu. Zbiramo se točno ob pol 4. dopoldne pred Narodnim domom. Odbor.

Izpred sodišča.

— **Obojeno obrekovanje.** Vpokojeni živinozavaravnik Rebernak in bivši narodnik A. Gliha sta bila skovala ter izročila policiji dolgo ovadbo, v kateri bitata povelniku zrebarne podplikovniku Ravniharju in živinozavaravniku Šlajpahu nerednosti, zlorabe, zlonotno oškodovanje državnega imetja, celo golufije. Državno pravdnistvo je proti njima dvignilo obtožbo po § 104 s. k. z. Na razpravi sta se izgovarjala drug na drugega. Dokazati nista mogla niti ene točke svoje obrekovalne ovadbe. Sodišče ju je po dolgotrajni sedem ur trajajoči razpravi obsodilo in sicer Rebernaka na 1000 Din globe odnosno 20 dni zapora, Gliha pa na 500 Din globe odnosno 10 dni zapora, pri njem je pustilo veljati olajšalno okolnost, da je bil od prvega zapeljan. Zagovornika sta priglasila ničnostno pritožbo, drž. pravdnik pa pritožbo zaradi prenizke kazni.

Mariborska porota.

— **Umor ali uboj?** Ko se je France Rožič oženil, so bili v Cigovnici in sploh okoli Slov. Bistrice prepirani, da ta zakon ne bo srečno končal. Zakaj on je imel 30, ona 50 let, on čeden, ona robustna ženska. Res se je kmalu po poroki pričel prepri radi nene ljubosumnosti. Ločila sta se, a on je zopet prišel nazaj, pa že bolj kot hlapec. Opetovano je grozil, da spravi tega črnega hudiča »s sveta«. Dne 15. februarja je prišel v Slov. Bistrico k raznim funkcionarjem s pozivom, naj gredo kot priče pogledat, kako se je njegova žena v padcu ponesrečila, da ne bo nani padel sum. Ni mu bilo za zdravnika, nego za priče, za kar se ni nihče odzval. Ko si je zvečer domov se vrnil, zdravnik ogledal nezvestno ženo, je našel veliko rano nad levim očesom; pozneje je ugotovil, da so ji iz razbite črepnje kipeli možgani. Žena se je mučila nekaj dni in umrla. Ker je žena še v smrtnem boju zatirjala, da jo je mož ubil, so ga zaprli. Za razpravo so sicer poskrbeli za razne podrobnosti, manj pa je bilo glavnega: predmet, s katerim je Rožič usmrtil svojo ženo. On je šele v zadnjem trenutku toliko priznal, da jo je uderil z betom, ker ga je ona napadla. Zato je imel javni tožilec napram zagovorniku težko stališče. Porotniki so s polovico glasov zanikali umor, soglasno pa priznali uboj. Obsodba: 8 let težke ječe. Rožiču je bilo že to preveč in izjavil je, da obsodbe ne sprejme.

Juljska krajina.

— **Iz Istre.** Občni zbor Družbe Sv. Cirila in Metoda za Istro se bo vršil 6. julija t. l. Podružnice naj sklicajo do tega roka občne zbere in izvolijo nove odbore ter potrebno število odposlancev. — S Cresa poročajo, kako tudi tam karabinjerji surovo postopajo z našim preprostim ljudstvom. V neko hišo je stopil karabinjer in zahteval jedi in pijače. Gospodar okoli 80 let stari Vitkovič je karabinjerja gostoljubno postregel. Ko je odhajal, je ponudil Vitkoviču jedno liro, katere pa ta ni hotel sprejeti, ker je pač imel karabinjerja v hiši kot gosta. Karabinjer pa je surovo vrgel liro po tleh in udaril starca Vitkoviča z vso silo parkrat po hrbtu. Mož se je šel radi tega pritožiti v Cres k raznim oblastim, ali povsodi so se mu smejali in obraz. — V Vodice sta prišla čevljar in pek. Ljudstvo je bilo zadovoljno, ker so pogrešali čevljarja in peka v vasi. Ali Ali kmalu se je pokazalo, da sta ta dva moža zagrizena fašista. Začela sta se surovo obnašati in vinjena kričati po vasi: »Mi smo fašisti, mi se ne bojimo nikogar!« Hrvatsko ljudstvo v Istri ne bo trpelo takih italijanskih zbesnelcev v svoji sredi. — Poročali smo že o strašnem terorju na Voloskem in v Opatiji povodom vojaških naborov. Fašisti so zažgali »Zoro«. Sicer se je bilo posrečilo pogasiti ogenj, toda škoda znaša vendar nad 35.000 lir. Pri napadu na mladeniče se je odlikoval posebno nekdo, ki je zvesto služil kot avstrijski vojak in celo podpisal 50 tisoč kron avstrijskega vojnega posojila.

Polizvedba.

— **Pozabil je gospod** dne 12. junija 1922 v vlakcu ob 8. v Novomestu en nahrtnik in dve črni knjigi (prelemljeni za les). Najditeži si nahrtnik lahko pridrži, knjige naj vrne proti 1000 K nagrade. Naslov: L. Poženel pri A. Kobl, lesna trgovina, Ljubljana.

— **Izgubila se je** v četrtek popoldne damska zlata ura z zlato zapestnico od »Sibna« do Hranilniške ulice. Pošten najditeži jo naj vrne proti dobri nagradi vratarju »Hotela Slon«.

Glavni urednik:
RASTO PUSTOSLEMSEK.
Odgovorni urednik:
IVAN PODRZAJ.

Stavbna parcela

predmestju se prodaja. Ponudbe pod »Parcela/4662« na upravo Slovenskega Naroda. 4662

Več gozdnih delavcev

se sprejme za sekanje lesa. Dejo je na akord in na dnine. Plača po dogovoru. Natančna pojasnila daje Josip Mulej, Spodnja Lipnica, pošta Kamna gorica pri Radovljici. 4673

Sprejme se v lesno trgovino uradnica

zmožna vseh pisarniških del — in vesten praktikant. Pismene ponudbe najkasneje do 30. t. m. na Ljubljano, glavna pošta, predal 153. 4665

Prva špecialna trgovina z rokavicami in parfumi nudi:

najnovejšo modno specialne rokavice za dame in gospode v vseh najlepših barvah, kakor tudi črne in vseobsejne najboljše vrste nogavice.

Najfiništi pristni francoski parfumi. Najboljše vrste kolinske vode. Eau de Cologne

O. Bračko, Ljubljana. Dunsjska cesta števil. 12

Išče se meblirana soba

za enega gospoda cent. s hrano (v sredini mesta). Ponudbe p. d. Sam gospod 4663 na upravo Slov. N. r. 4663

Izkušeni strojnik

zmožen tudi postrežbe električnih strojev se sprejme v tovarni na k. v. Ljubljani. 4677

Obleke

popolnoma nove, dobro ohranjene, salonske in navadne, za manjšega gospoda, se prodajo. Naslov nove uprava SI. Naroda. 4680

Ivan Magdič krojač

se pripravlja za spomladansko sezono Ljubljana, Gledališka ul. 7.

Kdo posodi 5.000 Din.

obrniti in posestniku za dobo šestih mesecev pod ugodnimi pogoji? Sporočila pisмено pod št. R. R. 17.4659 na upr. Slov. Naroda 4659

Pozor!

Proda se po zelo ugodni ceni sledeče pohištvo, vse nove: 1. fina lepa palna oprava, iz jesenovega lesa s psih, iz vrstno domače delo ter politirana 1. črna lepa isto tako delo, samo druga oblika, 1. hrasto a ma-ivna z umivniškom, 1. damaka pisalna miza iz hrastovega lesa s stolci, ter nekaj mehkega. Naslov pove upravnitvo Slov. Naroda. Ogleda se lahko takoj. 4676

Insertirajte v Slov. Narodu!

Mestna soba

z rošnim v. dom, se išče kot stanovalnik za solidn ga gospoda samca, in pri srna v sredini mesta proti dobremu plačilu. Pismene ponudbe pod »Lepa oba 4643« na upravo Slov. Nar. 4643

Lepa stavbna parcela

v Sp. Šiški, na vogalu nasproti nove župne cerkve, s urodno prosto. Prostor je tudi pripraven za vsako trgovino ali obrt. Pojasnila pri lastniku Fr. Ihu, Vrha čeva ul. 9/L. 4640

Čelo, gosli in citre

se dobre vrste, proda Fr. Teme, Gorjane, pošta Medvode. 4679

Izveštan mesarski pomočnik

išče službo, najraje izven Ljubljane. Na lov pove uprava SI. Nar. da. 4674

Popolna obskrba in nadzor

v poponoma nemški bolis d užini se išče za 2 meseca za 17 letnega dijaka. Ponudbe pod »Nemški pouk 4675« na upravo Slov. Naroda. 4675

Jščem službe

pri sobnem alikarju na Stajerskem. Nastopim takoj. — Ponudbe pod A. Z. Gornji grad, Stajersko, poštno ležeče. 467

Meblovano sobi

majhno, išče inteligentna nemška gospodinja, ki je čez dan ni doma. Ponudbe pod »Dobro plačilo 4664« na upr. Slov. Naroda. 4664

Čevljar. stroj Singer

(cilindron) se prodaja. I. totam se prodaja tudi nekaj starih, mehke kolo. olzve se: K. MAJER, Spod. Siska, Celovška cesta števil. 1. 4683

Kupi se enodružinska vila

z vrhom in vsem modernim komfortom v mestu ali vsaj v bližini istega. Cni ponudbe pod »Vila/1922« na upr. Slov. Naroda. 4678

Dobro ohranjen otroški voziček

se kupi. Naslov pove upravnitvo Slov. Naroda. 4653

APNO

7 vagonov la garantirano dobro žganega iz vodnega kamena (krogle) se takoj odda. Cena po dogovoru. Več se izve pri Stefan Gruden, trgovina s lesom in apnom, Godiš pri Kamniku.

Meblovano zračno sobo

iščeta dve mimi gospodinjci pri boljši rodbini. Ponudbe pod »1. julij« poštno ležeče, glavna pošta. 4617

Mesarskega vajenca

sorocine F. Bogataj, Železniki nad Skofjo loko. 4681

Profesor

dr. Valenta je odpotoval.

Pozor!

Slavna gasilna društva, občine in interesi! Na Zagrebačkom zboru od 17. VI. do 4. VII. bodem imel na zboru v poslovnici in pri »Expeditu« izložene:

Bencinmotorne brizgalnice (Mirna in Ponikve) vozne 4 kolesne, dvokolesne in ročne brizgalnice, cevi, pasove, sekirice, lestve in druge gasilske predmete.

Pri tej priliki bode javna poskušnja moderne avtomobilne bencinmotorne brizgalnice tvrdke Konrad Rosenbauer za mesto Zagreb.

Dan poskušnje brzojavno oznanim v tem časopisu. Ne pozabite ob priliki me posetiti!

FRAN SAMSA, Zagreb Gunduličeva ulica 23.

Za inseratni del odgovoren Valentin Kopitar.

Visokošolec

išče v Mariboru pri Korškem kolodvoru sobo z električno razsvetljavo ter popolno oskrbo med počitnicami. Instrumenti bi realne predmete. Ponudbe pod »Maribor 4638« do 1. julija na upravo Slov. Naroda. 4635

Išče se dostojen, zanesljiv starejši mož kot

tovarniški vratar.

Upošteva se le ponudbe, pisane v slovensčini in nemščini, opremljene z dobriimi priporočili na poštni predal 133, v Ljubljani. 4629

Sokolske potreščine

za člane, članice in naraščaj, kakor tudi suknjo za kroj priporoča tvrdka

A. & E. Skabernè Ljubljana, Mestni trg 10.

Zahvala.

Za mnogoštevilne izraze izkazanega sožalja, ki so nam došli povodom smrti naše nepozabne soproge, matere, sestre in tete, gospe

Marije Presker

za poklonjeno krasno cvetje ter za čaščico, mnogobrojno udeležbo pri pogrebu, izrekamo tem potom vsem našo najpresrečnejšo zahvalo.

Ljubljana, dne 23. junija 1922.

Globoko žalujoča rodbina Presker.